

KYSYMYKSET KOMISSION JÄSENEHDOKKAALLE**Michael McGRATH****Demokratia, oikeusasiat ja oikeusvaltioperiaate****1. Yleinen pätevyys, sitoutuminen Euroopan asiaan ja henkilökohtainen riippumattomuus**

Mitä pätevyytenne ja työkokemuksenne osa-alueita pidätte erityisen merkittävänä tulevaa komission jäsenen tehtävää ja Euroopan unionin yleisen edun edistämistä ajatellen varsinkin vastuualueellanne? Miten aiotte osallistua komission poliittisten suuntaviivojen täytäntöönpanoon? Miten aiotte toteuttaa sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamista ja ottaa sukupuolinäkökulman huomioon kaikilla vastuullanne olevilla politiikanaloilla? Miten aiotte toteuttaa nuorisopolitiikan valtavirtaistamista?

Mitä takeita riippumattomuudestanne voitte antaa Euroopan parlamentille ja miten varmistatte, ettei mikään aiempi, nykyinen tai tuleva toimintanne aseta kyseenalaiseksi tehtävienne hoitoa komissiossa?

Minulla on pitkä kokemus kansallisen tason politiikasta parlamentaarikkona. Palvelusvuosia on kertynyt 17, joista yli neljä vuotta korkealla ministeritasolla. Tänä aikana olen tehnyt tiiviisti yhteistyötä hallituskollegojeni kanssa niiden monimutkaisten haasteiden ratkaisemiseksi, joita covid-19-pandemia, Ukrainan sota ja korkean inflaation vaikutukset elinkustannuksiin ovat aiheuttaneet taloudessa ja yhteiskunnassa.

Olen iloinen siitä, että minua ehdotetaan demokratiasta, oikeusasioista ja oikeusvaltioperiaatteesta vastaavaksi komission jäseneksi. Kuten puheenjohtaja von der Leyen toteaa minulle osoittamassaan toimeksiantokirjeessä, Euroopan demokratia ja talous perustuvat oikeudenmukaisuuteen ja oikeusvaltioperiaateeseen. Odotan innolla työskentelyä kollegiaalisen yhteistyön hengessä kollegion, neuvoston, parlamentin ja kansalaisyhteiskunnan jäsenten kanssa, jotta voimme saavuttaa unionin kansalaisten ja asukkaiden turvallisuuteen ja vaurauteen tähtäävän yhteisen tavoitteemme.

Kotimaassani demokratian perinteet ovat jatkuneet katkeamatta yli 100 vuoden ajan, joten tiedostan syvästi vapaiden ja oikeudenmukaisten vaalien, oikeusvaltioperiaatteen noudattamisen sekä riippumattomien ja moniarvoisten tiedotusvälineiden merkityksen. Yhteisten arvojemme ja perusoikeuskirjan puolustaminen on erittäin tärkeä tehtävä, johon olen vahvasti sitoutunut ja jonka aion ottaa huomioon kaikilla työhöni liittyvillä osa-alueilla.

Talusasioissa on näkemykseni mukaan keskeistä innovoinnin edistäminen, yritysten tukeminen ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden korostaminen. Tunnistan innovatiivisten yritysten valtavan potentiaalin ja pyrin varmistamaan, että käytössä on asianmukaiset oikeudelliset rakenteet niin, että alalle tarjolla olevista mahdollisuuksista saadaan kaikki irti ja ettei yrityksille toisaalta aiheuteta tarpeetonta hallinnollista rasitusta.

Olen nähnyt, miten valtava vaikutus digitaaliteknologialla on yhteiskuntaan ja talouteen laajemmin ja millaisia etuja sen avulla voidaan saavuttaa. Toisaalta ymmärrän, että sen käytöstä voi aiheutua myös ongelmia, jotka vaikuttavat myös demokratioihimme. Tältä osin olen sitoutunut edistämään etenkin toimenpiteitä kansalaisten, yhteiskunnan ja demokraattisten instituutioiden suojelemiseksi tulevan Demokratian kilpi -hankkeen puitteissa ja suojelemaan kuluttajia haitallisilta verkkokäytännöiltä digitaalista oikeudenmukaisuutta koskevalla säädöksellä.

Komission poliittisissa suuntaviivoissa esitetään tulevalle toimikaudelle tavoitteeksi nopeuttaa ja yksinkertaistaa unionin toimintaa, parantaa Euroopan turvallisuutta sanan kaikissa merkityksissä sekä tarjota unionin kansalaisille ja asukkailla enemmän vaurautta vahvemmassa demokraattisessa kehityksessä.

Tämä tavoite saavutetaan, kun kaikki kollegion jäsenet noudattavat näitä periaatteita työnsä kaikilla osa-alueilla. Itse sitoudun toimimaan näin omilla vastualueillani edistämällä toimenpiteitä, joilla suojelemme demokratiaamme vakavimmilta vaaroilta uuden eurooppalaisen Demokratian kilpi -hankkeen puitteissa. Aion

suojella oikeusvaltioperiaatetta kaikkien EU:n kansalaisten ja yritysten hyödyksi, edistää oikeudenmukaisuutta ja kuluttajansuojaa sekä tehdä tiivistä yhteistyötä kollegojeni kanssa monialaisten painopisteiden parissa.

Olen vankasti sitoutunut EU:n arvoihin ja henkilökohtaisesti erittäin ylpeä unionistamme. Pysin levittämään tietoa työmme tuloksena syntyvistä hyödyistä ja mahdollisuuksista eri foorumeilla mahdollisimman laajan yleisön tavoittamiseksi. Tässä yhteydessä sidosryhmien osallistuminen on ensiarvoisen tärkeää, ja uskon, että vankka kokemukseni konsensuksen rakentajana on avuksi tulevassa tehtävässäni.

Komission poliittisten suuntaviivojen tuloksellinen täytäntöönpano edellyttää edistymisen seurantaan ja säännöllistä raportointia. Vuotuisen oikeusvaltiokertomuksen avulla aion varmistaa, että tämä kattava väline auttaa osaltaan seuraamaan ja lujittamaan korruption torjuntaa, edistämään oikeuslaitoksen riippumattomuutta ja tiedotusvälineiden vapautta sekä tukemaan demokraattisia arvojamme. Odotan kiinnostuneena tilaisuutta kehittää oikeusvaltiokertomusta edelleen sisällyttämällä siihen sisämarkkinaulottuvuuden.

Sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistaminen ja sukupuolinäkökulma

Oikeus- ja tasa-arvopolitiikat liittyvät kiinteästi toisiinsa. Aion tehdä tiivistä yhteistyötä komission jäsenehdokkaan Hadja LAHBIBin kanssa ja tuoda vastuualueellani panoksen hänen johdolla toteutettaviin aloitteisiin, joiden avulla edistetään tasa-arvoa, mukaan lukien sukupuolten tasa-arvo, ja joihin myös oikeus- ja kuluttaja-asoiden pääosasto osallistuu panoksellaan.

Monilla johtooni tulevilla politiikanaloilla on jo luonnostaan vahva sukupuoliulottuvuus. Esimerkiksi oikeusallalla tämä liittyy uhrien oikeuksiin, oikeusvaltioperiaatteeseen ja demokratian puolustamiseen.

Aion varmistaa sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamisen demokratiaa koskevassa työssäni esimerkiksi poliittisten ehdokkaiden ja vaaleilla valittujen edustajien turvallisuuden osalta ottaen huomioon, että naisiin kohdistuu erityisen suuria uhkia ja painostusta. Aion myös selvittää, miten sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistaminen voitaisiin sisällyttää muihin politiikanaloihin, kuten kuluttajapolitiikkaan, missä sukupuoliulottuvuus voitaisiin ottaa paremmin huomioon.

Nuorisonäkökulman huomioon ottaminen EU:n politiikassa

Aion tehdä tiivistä yhteistyötä komission jäsenehdokkaan Glenn MICALLEFin kanssa sen varmistamiseksi, että nuorisonäkökulma otetaan kaikilta osin huomioon valvontaani kuuluvilla politiikanaloilla. Demokratiasta vastaavana komission jäsenehdokkaana ymmärrän, että nuorten osallistuminen päätöksentekoprosesseihin on kukoistavien demokratioiden varmistamiseksi ratkaisevan tärkeää. Aionkin ottaa nuorten osallistamisen ensisijaiseksi tavoitteeksi muun muassa järjestämällä vuotuisen politiikkaa koskevan vuoropuhelun nuorison kanssa jo 100 ensimmäisen päivän aikana ja pitämällä säännöllisesti yhteyttä nuorisojärjestöihin.

Aion myös tarkastella kattavasti siviili- ja rikosoikeuden saatavuuteen liittyviä nuorison tarpeita ottaen huomioon rikollisuuden vaikutukset nuoriin uhreihin, ja pyrin tuomaan EU:n kansalaisuuden lähemmäs nuorisoa tiedottamalla paremmin EU:n kansalaisuuteen liittyvistä eduista.

Nuoret ovat tärkeä kuluttajasegmentti, jolla on omat kulutustottumuksensa. Aion ottaa tämän kattavasti huomioon laadittaessa digitaalista oikeudenmukaisuutta koskevaa säädöstä, jossa olisi tarkasteltava erityisesti sosiaalisen median vaikuttajia ja haitallisia verkkokäytäntöjä.

Tehtävieni hoitaminen

Jos minut vahvistetaan komissaariksi, aion noudattaa kaikilta osin perussopimuksen kirjainta ja henkeä, erityisesti velvoitetta toimia Euroopan edun mukaisesti ottamatta vastaan ohjeita, kuten Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 17 artiklan 3 kohdassa ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 245 artiklassa määrätään, sekä mainitun sopimuksen 339 artiklassa tarkoitettua salassapitovelvollisuutta.

Sitoudun välttämään sellaista asemaa tai tilannetta, jossa riippumattomuuteni, puolueettomuuteni ja mahdollisuuteni olla komission käytettävissä joutuisivat kyseenalaisiksi. Tiedotan komission puheenjohtajalle kaikista tilanteista, joista voisi syntyä eturistiriita suhteessa virallisiin tehtäviini.

Aion myös kunnioittaa Euroopan komission jäsenten toimintasääntöjä ja niiden määräyksiä eturistiriidoista. Olen täyttänyt sidonnaisuuksiani koskevan ilmoituksen, ja se on yleisön saatavilla. Jos sidonnaisuuksissani tapahtuu muutoksia, päivitän ilmoitustani viipymättä.

Tehtävääni hoitaessani en pyydä enkä ota vastaan ohjeita miltään ulkopuoliselta taholta. Pysin tarkastelemaan kaikkia asiaan liittyviä etunäkökohtia riippumatta siitä, minkä valtion, alueen, ammattiryhmän tai henkilön eduista on kyse, ja edistämään poliittisten suuntaviivojen toteuttamista tältä pohjalta.

Kannatan kaikilta osin toimintasääntöjen mukaista sitoutumista avoimuuteen. Lupaan julkistaa komission sääntöjen mukaisesti kaikki yhteydenotot ja tapaamiset, joita minulla on ammattialajärjestöjen tai itsenäisten ammatinharjoittajien kanssa mistä tahansa EU:n päätöksentekoon tai politiikan täytäntöönpanoon liittyvästä asiasta.

2. Vastuualueen hoito ja yhteistyö Euroopan parlamentin kanssa

Sitoudutteko tiedottamaan parlamentille asianmukaisesti toimistanne ja yksikköjenne toimista? Miten katsotte olevanne vastuussa parlamentille?

Millä tavoin olette valmis sitoutumaan yhteydenpitoon parlamentin kanssa ja läsnäoloon parlamentissa sekä valiokunnissa että täysistunnossa sekä avoimuuteen, yhteistyöhön ja parlamentin kantojen ja lainsäädäntöaloitteita koskevien pyyntöjen tehokkaaseen seurantaan? Oletteko valmis antamaan suunnitteilla olevia aloitteita ja käynnissä olevia menettelyitä koskevia tietoja ja asiakirjoja parlamentille tasaveroisesti neuvoston kanssa?

Sitoudun panemaan kaikilta osin täytäntöön vuoden 2010 puitesopimuksen ja paremmasta lainsäädännöstä vuonna 2016 tehdyn toimielinten välisen sopimuksen laaja-alaiset määräykset, jotka koskevat avoimuutta ja tiedonkulkua toimielinten välillä.

Vastuuvelvollisuus Euroopan parlamenttia kohtaan

Haluan, että omat ja kabinettini suhteet Euroopan parlamenttiin perustuvat luottamukseen, avoimuuteen ja keskinäiseen avunantoon. Komission jäsenenä olen henkilökohtaisesti vastuussa ja vastuuvollinen parlamentille sekä omista toimistani että yksiköideni, erityisesti komission oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosaston, toimista. Parlamentaarisen taustani vuoksi minulla on syvä kunnioitus ja ymmärrys parlamentaarisen demokratian keskeisestä roolista unionissamme. Tämä tulee näkymään suhteissani Euroopan parlamenttiin.

Odotan mahdollisuutta olla säännöllisesti yhteydessä parlamentin kollegoihin sekä täysistunnossa että valiokuntien kokouksissa yhteistyön ja kunnioituksen hengessä. Euroopan parlamentin valiokuntien laatimissa mietinnöissä ja päätöslauselmissa tuodaan esiin tärkeitä näkökohtia, ja odotan innolla niiden sisällyttämistä politiikkatoimien suunnitteluun ja muotoiluun tiiviissä yhteistyössä valiokunnan jäsenten ja esittelijöiden kanssa.

Myös yhteistyö Euroopan parlamentin laajennettujen työryhmien kanssa on arvokas keino perehtyä lähemmin parlamentin prioriteetteihin erityisesti laaja-alaisilla politiikanaloilla, kuten hlbtq-henkilöiden oikeudet, nuorten osallistuminen ja digitaalinen siirtymä, ja pyrkin hyödyntämään nämä mahdollisuudet täysimääräisesti.

Sitoumukseni yhteydenpitoon parlamentin kanssa ja läsnäoloon parlamentissa

Kokeneena kansallisen parlamentin jäsenenä ymmärrän, miten keskeinen merkitys toimielinten välisellä yhteistyöllä on EU:n toimielinjärjestelmän toiminnan ja EU:n päätöksentekoprosessin tehokkuuden, legitimitietin ja hyvän hallintotavan kannalta. Suora yhteydenpito parlamenttiin on yksi niistä tulevan työni osa-alueista, joita odotan suurimmalla mielenkiinnolla.

Demokratiasta ja unionin kansalaisuudesta vastaavana komission jäsen ehdokkaana arvostan suuresti parlamentin roolia Euroopan kansalaisten äänitorvena ja eurooppalaisen demokratian henkilöitymänä. Aionkin tehdä tiivistä yhteistyötä Euroopan parlamentin kanssa ja sitoudun osallistumaan täysistuntokeskusteluihin vastuualueeseeni kuuluvista asioista.

Sitoudun myös vierailemaan säännöllisesti asianomaisissa parlamentin valiokunnissa jäsenneltyä vuoropuhelua varten, keskustelemaan täytäntöönpanosta ja noudattamisen valvonnasta sekä vaihtamaan tietoja uusista

keskeisistä aloitteista. Huolehdin säännöllisestä ja suorasta tiedonkulusta näiden valiokuntien puheenjohtajien kanssa, ja oveni on aina avoinna jäsenille, jotka haluavat tavata minut.

Osallistun myös asiakokonaisuuksiini liittyviin kolmikantakokouksiin, joissa toimin puolueettomana välittäjänä parlamentin ja neuvoston välillä. Kuten toimeksiantokirjeissä todetaan, aion seurata parlamentin työtä erityisesti 225 artiklan mukaisten päätöslauselmien osalta ja sitoudun vastaamaan lainsäädäntöehdotuksia koskeviin pyyntöihin noudattaen kaikilta osin suhteellisuus- ja toissijaisuusperiaatteita sekä paremman lainsäädännön periaatteita.

Oikea-aikainen ja tasavertainen yhteistyö lainsäädäntövallan käyttäjien kanssa

Monilla vastuulleni suoraan kuuluvilla aloilla Euroopan parlamentti ja neuvosto käyttävät molemmat lainsäädäntövaltaa.

Euroopan parlamenttia olisi kohdeltava kaikkien vastuulleni kuuluvien oikeudellisten ja poliittisten aloitteiden käsittelyssä tasavertaisesti neuvoston kanssa.

Oikeusasioden toimintasuunnitelman toteuttamiseksi onkin suorastaan elintärkeää kunnioittaa kaikilta osin toimielinten välisen lojaalin yhteistyön periaatetta. Tätä varten sitoudun noudattamaan vastuualueillani kaikkia puitesopimuksen ja paremmasta lainsäädännöstä tehdyn toimielinten välisen sopimuksen määräyksiä.

Sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnan kysymykset

3. Mitä tavoitteita ja mahdollisia toimia olette suunnitellut vuosien 2025–2030 uuden kuluttaja-asioiden toimintaohjelman ja uuden kuluttajia sisämarkkinoilla koskevan toimintasuunnitelman osalta? Miten aiotte digitaalista oikeudenmukaisuutta koskevan säädöksen puitteissa puuttua haitallisiin tekniikkoihin ja kaupallisiin käytäntöihin, joita liittyy harhauttavaan suunnitteluun, sosiaalisen median vaikuttajien harjoittamaan markkinointiin, digitaalisten tuotteiden riippuvuutta aiheuttavaan suunnitteluun ja verkkoprofilointiin erityisesti silloin, kun kuluttajien haavoittuvuuksia käytetään hyväksi kaupallisissa tarkoituksissa, ja suojella paremmin alaikäisiä? Miten aiotte varmistaa kaikkien näiden tulevien aloitteiden johdonmukaisuuden nykyisen lainsäädännön, kuten digipalvelusäädöksen, yleisen tuoteturvallisuusasetuksen ja sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevan direktiivin, kanssa ja välttää niiden päällekkäisyydet sen kanssa? Miten aiotte yleisesti ottaen nykyaikaistaa tuoteturvallisuustoimia ja valvoa niiden täytäntöönpanoa sen varmistamiseksi, että EU-maat toimivat kansainvälisenä standardien asettajana kuluttajansuojan ja tuoteturvallisuuden alalla, kuten toimeksiantokirjeessänne pyydettiin? Voisitteko kertoa meille tulevista toimista poliittisen järjestelmämme oikeudenmukaisuuden ja eheyden säilyttämiseksi ja vahvistaa tässä yhteydessä, että sitoudutte tekemään yhteistyötä IMCO-valiokunnan kanssa erityisesti kolmansien maiden edunvalvonnan avoimuutta koskevan ehdotuksen yhteydessä? Miten tämän ehdotuksen on tarkoitus olla vuorovaikutuksessa ehdotetun Demokratian kilpi -hankkeen kanssa?

Jos nimitykseni komissaariksi vahvistetaan, haluan viedä eteenpäin kuluttaja-asioiden toimintaohjelmaa 2025–2030 yhteisenä visiona, jolla on vaikutusta ihmisten elämiin. Kuluttajilla on sosiaalisessa markkinataloudessamme keskeinen rooli kestävän kasvun ja sisämarkkinoiden kilpailukyvyyn edistäjinä. Kuluttajien valinnat määrittävät, millaisiksi yritysten tulokset muodostuvat. Aion edistää kuluttajapolitiikan avulla myös oikeudenmukaista siirtymää kohti vihreää ja digitaalista taloutta, joka tukee talouskasvua ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta, suojelee kuluttajia ja lisää heidän vaikutusmahdollisuuksiaan sekä tuo tarjolle laajan valikoiman kestäviä tuotteita, joihin myös kaikkein heikoimmassa asemassa olevilla on varaa.

Kuluttajia sisämarkkinoilla koskeva toimintasuunnitelma on osa kuluttaja-asioiden toimintaohjelmaa, ja siinä voitaisiin myös korostaa erityisesti täytäntöönpanon valvontaa. Sääntöjen kattava, tasapuolinen ja tosiasiallinen täytäntöönpano luo tasapuoliset toimintaedellytykset sekä kuluttajille että yrityksille sisämarkkinoilla. Kuluttajat tarvitsevat tietoa ja täytäntöönpanokelpoisia oikeuksia, mutta emme voi rasittaa yrityksiä liiallisella byrokratialla. Yhdyn täysin toimeksiantokirjeessäni esitettyyn vaatimukseen korostaa täytäntöönpanon, yksinkertaistamisen ja tuloksellisuuden merkitystä. Suunnittelen myös toimia, joilla kannustetaan käyttämään kiertotalouden tuotteita ja omaksumaan kiertotalouden toimintatapoja, vahvistetaan kansainvälistä yhteistyötä ja parannetaan kuluttajien suojelua vaarallisilta tuotteilta verkkoalustoilla.

Kuluttajia sisämarkkinoilla koskevalla toimintasuunnitelmalla suojeltaisiin kuluttajia epäoikeudenmukaiselta syrjinnältä tavaroiden ja palvelujen rajatylittävässä toimituksessa puuttumalla maksurajoituksiin, alueellisiin

toimitusrajoituksiin ja rajatylittävien rahoituspalvelujen tarjoamiseen. Näin sisämarkkinoiden hyödyt saataisiin kaikkien kuluttajien ulottuville.

Digitaalista oikeudenmukaisuutta koskeva säädös on EU:n digitaalisen säännösten puuttuva pala.

Äskettäin hyväksytty digitaalilainsäädäntö, kuten digipalvelusäädös ja digimarkkinasäädös, on uraauurtavaa ja vaikuttaa myönteisesti kuluttajansuojaan muun muassa tarjoamalla tukea kuluttajien oikeuksien suojelulle verkossa. Digitaalisen oikeudenmukaisuuden toimivuustarkastuksen päätelmistä käy kuitenkin ilmi, että puutteita on edelleen. Havaittuja ongelmia on pyrittävä korjaamaan kohdennetusti ja oikeasuhteisesti. Erityisesti on selvennettävä, mikä verkossa on sallittua ja mikä ei. Aion tarttua toimeksiantokirjeessäni esiin tuotuihin neljään keskeiseen ongelmaan – harhauttava suunnittelu, vaikuttajamarkkinointi, riippuvuutta aiheuttava suunnittelu ja ongelmallinen yksilöllistäminen – erityisesti silloin, kun kuluttajien haavoittuvuuksia hyödynnetään. Meidän on myös arvioitava digitaaliin sopimuksiin ja tilauksiin liittyviä mahdollisia ongelmia, kuten hankalia peruutusmenettelyjä. Haluan kiinnittää huomiota erityisesti digitaalisia palveluja (esim. sosiaalinen media, videopelit) aktiivisesti käyttävien alaikäisten suojeluun verkkokuluttajina. Koska alaikäiset usein omaksuvat uusia teknologioita ensimmäisinä, he ovat erityisen alttiita riskeille.

Digitaalista oikeudenmukaisuutta koskevalla säädöksellä on tarkoitus suojella kuluttajia digitaaliympäristössä ja varmistaa, että he saavat kaiken hyödyn irti digitaalisista markkinoista. Digitaalista oikeudenmukaisuutta koskeva säädös täydentäisi muuta lainsäädäntöä ja varmistaisi säädöskehyksen johdonmukaisuuden ja yhtenäisyyden. Esimerkiksi digipalvelusäädöksessä asetetaan verkkoalustoille suunnittelua koskevia velvoitteita harhauttavan suunnittelun torjumiseksi. Digitaalista oikeudenmukaisuutta koskevalla säädöksellä voitaisiin asettaa täydentäviä velvoitteita muille kaupallisille toimijoille. Uutta digitaalista säännöstöä on nyt sovellettava käytännössä. Kuten seuraavassa täytäntöönpanoa koskevassa kysymyksessä selitetään, jos nimitykseni vahvistetaan, aion varmistaa, että sen soveltamista seurataan ja valvotaan johdonmukaisesti ja kuluttajalainsäädäntöä täydentävällä tavalla, niin että voidaan varmistaa tehokas suojelu ja kilpailukyky. Aion kiinnittää huomiota myös yritysten näkemyksiin sen varmistamiseksi, että sääntöjä on helppo noudattaa ja että niistä aiheutuva rasitus on mahdollisimman pieni.

Tuoteturvallisuuden osalta keskityn uuden tuoteturvallisuusasetuksen täytäntöönpanoon ja noudattamisen valvontaan sekä nykyisten välineiden nykyaikaistamiseen, jotta markkinavalvontaa voidaan tehostaa ennen muuta parantamalla tietoteknisten välineiden käyttöä. Jotta asetuksen mukaisia uusia menettelyjä voitaisiin hyödyntää kaikilta osin, pyrin tukemaan jäsenvaltioiden markkinavalvontaa ja yhteisiä valvontatoimia. Esimerkiksi toteuttamalla yhteisiä tuotetestaustoimia, joihin liittyy haamuasiointia, tai helpottamalla EU:n tason tuoteturvallisuuden tehotarkastuksia erityisesti verkkomyynissä voimme osoittaa kuluttajille, että EU huolehtii heistä. Näiden toimenpiteiden avulla olisi pyrittävä ratkaisemaan sähköisen kaupankäynnin alustoihin liittyviä haasteita, sillä niiden myynti kasvaa räjähdysmäisesti siitä huolimatta, että monien tuotteiden vaatimustenvastaisuus on tiedossa. On olennaisen tärkeää, että EU turvaa suoraan kolmansista maista tilattavien tuotteiden turvallisuuden samalla tavoin kuin varmistamme EU:n verkkokaupoista tilattavien tai kivijalkakaupoista ostettavien tuotteiden turvallisuuden. Tavoitteeni on varmistaa, että kaikki verkkotoimijat noudattavat uusia turvallisuusvelvoitteitaan. Haluan myös, että EU jatkaa tiukkojen tuoteturvallisuusnormien edistämistä maailmanlaajuisesti tiivistämällä yhteistyötä strategisten kansainvälisten kumppaneiden kanssa.

Poliittisissa suuntaviivoissa esitetyn uuden eurooppalaisen Demokratian kilpi -lippulaivahankkeen tarkoituksena on turvata poliittisen järjestelmämme oikeudenmukaisuus, moniarvoisuus ja eheys suojaamalla sitä ulkomaiselta tiedon manipuloinnilta ja häirinnältä. Jos nimitykseni vahvistetaan, pidän tätä tärkeänä painopisteenä yhteistyössä muiden komissaarien kanssa. Emme voi koskaan pitää demokratiaa itsestäänselvyytenä, vaan meidän on suojeltava EU:n järjestelmiä niin pahantahtoiselta ulkomaiselta sekaantumiselta kuin sisäiseltä rapautumiselta. Voimme myös tuoda eurooppalaisen ulottuvuuden sen varmistamiseen, että kansalaiset voivat olla ylpeitä Euroopan jatkuvasta kehityksestä elinvoimaisena ja dynaamisena demokratiana. Nykyisessä geopolittisessä tilanteessa demokratiat eri puolilla maailmaa pyrkivät lujittamaan selviytymiskykyään. Demokratian suojeleminen edellyttää vahvoja EU:n yhteisiä normeja. Äskettäin hyväksytty poliittista mainontaa koskeva asetus on esimerkki demokratian suojelua vahvistavista EU:n säännöistä. Asetuksen avulla kansalaisten on helpompi tunnistaa poliittinen mainonta ja toimijat sen taustalla ja ymmärtää, ovatko he saaneet kohdennetun mainoksen. Näin heillä on paremmat edellytykset tehdä tietoon perustuvia valintoja. Jatkossa EU:n olisi edelleen edistettävä tiukkojen normien asettamista sille, miten demokratioiden haasteisiin voidaan vastata johdonmukaisella, tasapainoisella ja oikeasuhteisella tavalla perusoikeuksia ja EU:n arvoja kaikilta osin kunnioittaen.

Demokratia edellyttää hallitusjärjestelmän osien vahvaa keskinäistä valvontaa. Aion aktiivisesti edistää avoimuutta ja lahjomattomuutta demokratian alalla. Demokratiaan kohdistuvat vaarat voivat johtua ulkomaisesta tiedon manipuloinnista, disinformaatiosta tai kotimaisista riskeistä, kuten demokraattisten instituutioiden

rapautumisesta tai osallistavien käytäntöjen heikkenemisestä. Jos nimitykseni vahvistetaan, aion työskennellä aktiivisesti lainsäätäjien kanssa edistääkseni kolmansien maiden puolesta harjoitettavaa edunvalvontaa koskevan direktiiviehdotuksen hyväksymistä. Ehdotuksella vastataan kasvavaan huoleen ulkomaisista vaikuttamisyrityksistä EU:ssa.

Tiedän, että tämä on jatkuva huolenaihe myös Euroopan parlamentissa. Päätöslauselmissaan parlamentti on korostanut, että on tärkeää varmistaa edunvalvojien kautta tapahtuvan ulkomaisen vaikuttamistoiminnan avoimuus, ja suhtautunut myönteisesti demokratian puolustuspaketin hyväksymiseen, johon myös ehdotettu direktiivi sisältyy. Komission ehdotus perustuu kattavaan vaikutustenarviointiin, jota myös Euroopan parlamentti vaati suosituksissaan avoimuutta, lahjomattomuutta, vastuuvellisuutta ja korruption torjuntaa koskevien Euroopan parlamentin sääntöjen uudistamiseksi. Jos nimitykseni vahvistetaan, odotan innolla yhteistyötä esittelijän ja varjoesittelijöiden kanssa tämän työn edistämiseksi tulevina kuukausina. Tulen kiinnittämään erityistä huomiota muun muassa ehdotuksen selkeyteen ja tehokkuuteen, hallinnollisen rasituksen minimointiin ja vahvoihin suojatoimiin, joilla on myös pyrittävä estämään tiettyjen talouden toimijoiden ja kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden mahdollinen leimautuminen. Tuloksena voi syntyä vahva osoitus siitä, että pystymme käyttämään avoimuutta suojana sekaantumisriskiä vastaan.

Kuluttajat, demokratia ja oikeusvaltio ovat koko toimikauteni prioriteetteja sen alusta alkaen.

4. EU:n kuluttajansuojalainsäädännön täytäntöönpanon vaikuttava ja tehokas valvonta on erittäin tärkeää kuluttajapolitiikan kannalta, ja niinpä sen olisi oltava painopiste tulevina vuosina, kuten myös toimeksiantokirjeessänne korostetaan. Miten varmistaisitte, että kuluttajansuojalainsäädännön täytäntöönpanoa valvotaan asianmukaisesti valtioiden rajat ylittävällä ja kansallisella tasolla, ja mitä toimenpiteitä Euroopan komissio aikoo toteuttaa vahvistaakseen entisestään kansallisten viranomaisten yhteistyömekanismeja ja täytäntöönpanon valvontaa koskevia valtuuksia, myös kuluttajansuojan yhteistyöverkon roolin ja tehtävien osalta? Aiotteko esittää ehdotuksen kuluttajansuojaa koskevasta yhteistyöstä annetun asetuksen tarkistamiseksi toimikauden 100 ensimmäisen päivän aikana? Miten aiotte raportoida IMCO-valiokunnalle näiden täytäntöönpanon valvontatoimien tuloksista ja suunnitelluista toimista niiden tehostamiseksi edelleen?

Sähköisen kaupankäynnin ja digitalisaation kiihtyessä covid-19-pandemian jälkeen täytäntöönpanon valvonnassa on ilmennyt uusia haasteita, joita on pahentanut se, että EU:n kuluttajamarkkinoita hallitsevat nyt uudet toimijat, joista monet tulevat kolmansista maista. Kuluttajat tekevät yhä enemmän verkko-ostoksia, mutta kuluttajansuojaa koskevan peruslainsäädännön noudattaminen on edelleen riittämätöntä. Kuluttajansuojan yhteistyöverkosto suorittaa vuosittain komission koordinoimia vaatimustenmukaisuuden tarkastuksia, joista saatujen tietojen mukaan keskimäärin vain joka toinen tarkastetuista verkkosivustoista noudattaa kuluttajien perusoikeuksia. Tämä osoittaa, että lisätoimia tarvitaan, ja olen valmis ryhtymään sellaisiin. Kansallisten viranomaisten tehtävänä on valvoa kuluttajansuojaa koskevien sääntöjen noudattamista, myös silloin kun kyseessä ovat EU:n lainsäädännöstä johtuvat säännöt. Komissio puolestaan koordinoi ja tukee viranomaisten työtä kuluttajansuojaa koskevasta yhteistyöstä annetun asetuksen mukaisesti, jotta voidaan varmistaa tehokas valvonta laajalle levinneitä ja EU:n laajuisia rikkomuksia vastaan.

Jos nimitykseni vahvistetaan, aion toteuttaa toimia useilla osa-alueilla:

Kollektiiviset ja yksityiset oikeussuojakeinot, myös tuomioistuimen ulkopuoliset riitojenratkaisumenettelyt, ovat keskeisiä tekijöitä kuluttajalainsäädännön noudattamisen varmistamisessa. Jos nimitykseni vahvistetaan, aion tukea edustajakanteita koskevalla direktiivillä käyttöön otettua uutta eurooppalaista kollektiivisten oikeussuojakeinojen mallia. Pyrin varmistamaan, että jäsenvaltiot saattavat kyseisen direktiivin kaikilta osin ja asianmukaisesti osaksi kansallista lainsäädäntöään ja tekevät yhteistyötä sen tuloksellisen täytäntöönpanon varmistamiseksi käytännössä. Olisin tietenkin valmis käynnistämään tarvittaessa rikkomusmenettelyjä. Voimme ottaa käyttöön toimenpiteitä, joilla nimettyjä oikeutettuja yksiköitä autetaan edustajakanteiden nostamisessa, sillä niiden on kehitettävä operatiivisia valmiuksiaan. Tuomioistuinten kanssa käytävissä keskusteluissa arvioidaan, mikä olisi paras tapa hallinnoida ryhmäkanteita. Kaikkien edellä mainittujen toimien tarkoituksena on varmistaa, että kollektiiviset oikeussuojakeinot toimivat tehokkaasti ja johdonmukaisesti kaikkialla EU:ssa.

Aion myös tukea vireillä olevan vaihtoehtoista riidanratkaisua (ADR) koskevan ehdotuksen hyväksymistä. Ehdotuksen tavoitteena on mukauttaa menettely digitaalisen aikakauden ja rajatylittävien liiketoimien haasteisiin ja lisätä elinkeinonharjoittajien osallistumista siihen.

Parantaakseni kuluttajalainsäädännön noudattamisen valvontaa jatkan sellaisten toimintatapojen tutkimista, joilla vahvistetaan komission tukiroolia olosuhteissa, jotka vaikuttavat kuluttajiin kaikkialla unionissa ja yli rajojen.

Pyrin myös parantamaan edelleen niiden kansallisten viranomaisten yhteistyöjärjestelmää, jotka myös jatkossa vastaavat EU:n kuluttajalainsäädännön laajimmalle levinneiden rikkomisten valvonnasta. Samalla meidän on parannettava valmiuksiamme varmistaa, että sellaiset suuret monikansalliset yritykset, jotka houkuttelevat EU:n kuluttajia rajojemme ulkopuolelta, tosiasiallisesti noudattavat EU:n sääntöjä. Kaikissa tähän liittyvissä toiminna olisi varmistettava johdonmukaisuus, täydentävyys ja koordinointi asiaan liittyvien oikeudellisten välineiden kanssa (mm. digipalvelusäädös, digimarkkinasäädös, tekoälysäädös ja yleinen tietosuoja-asetus).

Sitoudun raportoimaan säännöllisesti Euroopan parlamentille ja sen sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnalle sekä tiedottamaan teille henkilökohtaisesti jäsennellyn vuoropuhelumme yhteydessä työstäni kuluttajansuojalainsäädännön täytäntöönpanon tehostamiseksi. Tulisin myös mielelläni esittelemään Euroopan parlamentille vuosittain täytäntöönpanon edistymistä. Poliittikkatoimielme tavoitteena on oltava tulokellinen täytäntöönpano. Yhdessä toimien toimielimet voivat auttaa merkittäväällä tavalla tunnistamaan puutteita ja löytämään ratkaisuja, jotta kansalaiset ja yritykset saavat toimintapolitiikoistamme ne hyödyt, joita niillä tavoitellaan.

5. Kun palautetaan mieliin kaikki edellisen vaalikauden saavutukset ja sen aikana hyväksytty lainsäädäntö kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi digitaalisen ja vihreän siirtymän yhteydessä, on ratkaisevan tärkeää, että Euroopan komissio seuraa asiaa koskevan lainsäädännön täytäntöönpanoa, jotta varmistetaan korkeatasoinen kuluttajansuoja ja yritysten tasapuoliset toimintaedellytykset. Mitä erityisiä toimia aiotte toteuttaa seurataksenne vaikuttavasti nykyisen kuluttajansuojalainsäädännön soveltamista toimeksiantokirjeessänne mainittujen täytäntöönpanoa koskevien vuoropuhelujen sekä täytäntöönpanon ja täytäntöönpanon valvonnan edistymistä koskevan vuosikertomuksen lisäksi? Miten aiotte tässä yhteydessä auttaa yrityksiä, erityisesti mikroyrityksiä ja pk-yrityksiä, noudattamaan velvoitteitaan, ja mihin toimiin aiotte ryhtyä tiedottaaksenne kuluttajille paremmin heidän oikeuksistaan ja oikeussuojakeinoistaan? Miten aiotte tiedottaa IMCO-valiokunnalle komission nykyisestä ja tulevasta toiminnasta sekä tällä alalla saavutetusta edistyksestä?

Jos nimitykseni vahvistetaan, odotan mielenkiinnolla poliittisissa suuntaviivoissa mainittujen täytäntöönpanovuoropuhelujen järjestämistä sidosryhmien kanssa saadakseni suoraa palautetta siitä, mikä toimii hyvin ja mitä olisi parannettava. Lähtökohdaksi voitaisiin ottaa yleiskatsaus kaikesta äskettäin hyväksytystä EU:n kuluttajalainsäädännöstä, mutta sen lisäksi voitaisiin tarkastella myös muita aiheita, kuten merkintöjä ja verkossa tapahtuvaa kulutusta. Näin voitaisiin merkittäväällä tavalla tukea kuluttajien luottamusta siihen, että jos he eivät voi esteiden takia hyötyä sisämarkkinoista täysimääräisesti, asiaan pyritään aktiivisesti löytämään ratkaisuja. Kuluttajaliike ja kuluttajia edustavat elimet olisivat luonnollisesti mukana tässä vuoropuhelussa, mutta lisäksi siihen olisi saatava mukaan kaikki arvoketjun toimijat, koska se helpottaisi käytännön täytäntöönpanoon liittyvien haasteiden määrittämistä. Tämä olisi osa työtä, jossa jäsenvaltioita tuetaan uuden EU-lainsäädännön saattamisessa osaksi kansallista lainsäädäntöä ja sen täytäntöönpanossa muun muassa järjestämällä työpajoja ja kahdenvälisiä keskusteluja. Käsiteltäviä aiheita voisivat olla esimerkiksi kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisääminen vihreässä siirtymässä tai korjauttamisoikeuden toteuttaminen.

Komissio arvioi säännöllisesti, ovatko voimassa olevat säädökset edelleen tarkoituksenmukaisia. Hyvä esimerkki tästä oli digitaalisen oikeudenmukaisuuden toimivuustarkastus. Tällaiset arvioinnit perustuvat markkinaseurantaan ja tiedonkeruuseen yhteistyössä jäsenvaltioiden, kuluttajajärjestöjen ja yritysten kanssa. Uskon vakaasti, että ollakseen oikeasuhteisia ja vaikuttavia poliittikkatoimielme on perustuttava vahvaan näyttöön ja dataan.

Aion olla hyvin valppaana hallinnollisen rasituksen suhteen direktiivin saattamisessa osaksi kansallista lainsäädäntöä ja sen täytäntöönpanossa. Aion myös tukea yrityksiä niiden valmistautuessa soveltamaan uusia oikeudellisia sääntöjä, esimerkiksi järjestämällä asiasta tapahtumia, laatimalla selittäviä asiakirjoja tai tarvittaessa päivittämällä tukiohjelmia. Jos havaitaan säännösten noudattamatta jättämiseen liittyviä ongelmia, aion yleensäkin käydä vuoropuhelua jäsenvaltioiden kanssa ja käynnistää tarvittaessa rikkomusmenettelyjä. Erityisesti kuluttajansuojan alalla viranomaisten ja yritysten yhteistyö on lopputuloksen kannalta olennaisen tärkeää.

Aion viedä eteenpäin työtä, jolla autetaan kaikkia markkinatoimijoita – kuluttajia, elinkeinonharjoittajia, myös pk-yrityksiä, ja viranomaisia – ymmärtämään paremmin EU:n kuluttaja- ja tuoteturvallisuuslainsäädäntöä ja soveltamaan sitä johdonmukaisesti. Tämän tyyppisistä hankkeista on useita esimerkkejä: yksi huomionarvoinen kohde ovat sosiaalisen median vaikuttajat, joita pidetään mikroyrityksinä, kun he harjoittavat säännöllistä kaupallista toimintaa verkossa. Komissio on laatinut vaikuttajille tarkoitettun lakitietosivuston (Influencer Legal Hub), jonka videokoulutuksissa kerrotaan mainonnassa sekä tavaroiden myynnissä ja palvelujen tarjoamisessa sovellettavista eurooppalaisista kuluttajansuojanormeista. Tämä on hyvä esimerkki tiedottamisesta, jollaista olisi mielestäni hyödyllistä laajentaa.

Haluan myös jatkaa sellaisten hankkeiden kehittämistä kuin ”Consumer Law Ready” -koulutushanke, jossa EU:n kuluttaja- ja elinkeinoelämän järjestöt tarjoavat pk-yrityksille koulutusta kuluttajalainsäädännöstä verkossa ja verkon ulkopuolella. Aineisto on saatavilla kansallisilla kielillä, ja sitä on mukautettu jäsenvaltioissa sovellettavaan kuluttajalainsäädäntöön, niin että siitä voivat hyötyä tuhannet pienyritykset.

Tiedotuskampanjoiden avulla yritykset ja kuluttajat saavat tietoa oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan erityisesti kun hyväksytään uusia sääntöjä. Tällä hetkellä useampi kuin joka kolmas kuluttaja (37 %) on heikosti perehtynyt kuluttajien oikeuksiin, ja yksi kolmesta ei tee valitusta, vaikka kohdalle osuisi ongelmia. Mielestäni on erittäin tärkeää tiedottaa kuluttajille paremmin heidän oikeuksistaan. Näissä kampanjoissa viitataan usein siihen, että aiheesta on saatavilla lisätietoja Your Europe -portaalissa, jonne komissio on koonnut keskitetysti tietoa sisämarkkinoista. Siellä kerrotaan kuluttajien oikeuksista ja elinkeinonharjoittajien velvollisuuksista helposti ymmärrettävällä tavalla. Esimerkiksi sitten kun jäsenvaltiot alkavat soveltaa korjausoikeutta koskevaa direktiiviä, tiedotuskampanjalla voitaisiin kertoa sen kuluttajille ja yrityksille tuomista mahdollisuuksista. Samoin voitaisiin laatia kuluttajille ja yrityksille tarkoitettu kampanja, jossa käsitellään yleistä tuoteturvallisuutta koskevalla asetuksella käyttöön otettua uutta sääntelykehystä. Kaikessa tässä työssä meidän olisi hyödynnettävä Euroopan kuluttajakeskusten verkostoa ja edistettävä rätälöityä viestintää kansallisella tasolla. Aionkin varmistaa, että kansalliset kuluttajajärjestöt ja -viranomaiset saavat aina riittävästi tietoa komission viestintätoimista ja ovat mukana niissä.

Säännöllisen jäsenneilyn ja täytäntöönpanoa koskevan vuoropuhelun lisäksi aion pitää IMCO-valiokunnan ajan tasalla komission käynnissä olevasta ja tulevasta toiminnasta sekä edistymisestä tällä alalla kutsumalla teidät komission järjestämiin tapahtumiin, esimerkiksi Euroopan kuluttajahuippukokoukseen, ja toimittamalla nähtäväksenne EU:n lainsäädännössä vaaditut täytäntöönpanokertomukset.

Oikeudellisten asioiden valiokunnan kysymykset

6. Yksityisoikeus

Oikeusjärjestelmien välistä rajat ylittävää yhteistyötä yksityis-, perhe- ja kauppaoikeudellisissa asioissa on kehitetty ja vahvistettu viime vuosikymmenten aikana.

Tästä huolimatta EU:n kansalaiset ja yritykset kohtaavat edelleen oikeuksiensa käyttämisessä jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmien eroista ja monimutkaisuudesta johtuvia oikeudellisia ja hallinnollisia esteitä erityisesti silloin, kun kansalaiset ja yritykset ovat osallisina rajat ylittävissä yksityis-, perhe- ja kauppaoikeudellisissa riita-asioissa, jotka voivat olla kalliita ja pitkiä. Tämä estää pk-yrityksiä ja mikroyrityksiä laajentamasta toimintaansa ja kasvamasta ja voi aiheuttaa unionin kansalaisille ahdistusta ja oikeudellista epävarmuutta. Lisäksi, jos unionin lainsäädäntöä ei ole saatettu asianmukaisesti osaksi kansallista lainsäädäntöä ja jos sitä ei panna täytäntöön ja sen täytäntöönpanoa ei valvota asianmukaisesti, kansalaiset eivät voi täysin hyödyntää kaikkia oikeuksiaan eikä yrityksillä ole tasapuolisia toimintaedellytyksiä, mikä heikentää luottamusta Eurooppa-hankkeeseen.

Tehokas oikeudenkäyttö vaatii myös määriteltäviä toimia, joilla varmistetaan riittävät talousarvot oikeusjärjestelmän rahoittamiseksi esimerkiksi koulutuksen, henkilöstön ja digitalisaation osalta. Näin ollen tehokas yhteistyö talousarviosta vastaavan komission jäsenen kanssa on olennaisen tärkeää, jotta varmistetaan tarvittavat taloudelliset resurssit tälle usein vähemmän ensisijaisena pidetylle alalle.

Mitä sellaisia erityisiä toimia tai oikeudellisia aloitteita harkitsette, joilla parannetaan oikeussuojan saatavuutta (myös äskettäin hyväksytyn SLAPP-direktiivin yhteydessä), yksityisoikeuden alan oikeudellista yhteistyötä, erityisesti kun on kyse tuomioiden rajat ylittävästä täytäntöönpanosta, kollektiivisten oikeussuojakeinojen rajat ylittävistä vaikutuksista kansainvälisen yksityisoikeuden näkökohtien osalta, rajat ylittävästä perheoikeudesta (mukaan lukien vanhemmuuden tunnustaminen), menettelysääntöjen yhdenmukaistamisesta, oikeusjärjestelmien ja oikeuslaitoksen digitalisaation edistämisestä keskittyen erityisesti tekoälyn ja muiden oikeusalan teknologisten ratkaisujen käytön lisäämiseen, tavalla, joka on sopusoinnussa oikeusvaltion yleisten periaatteiden, oikeuslaitoksen riippumattomuuden ja menettelyjen avoimuuden periaatteiden, sääntelyn purkamisen, asianmukaisen rahoituksen, menettelyjen yksinkertaistamisen, oikeusalan koulutuksen vahvistamisen ja tuomioiden vastavuoroisen tunnustamisen tehostamisen kanssa?

EU:ssa on annettu yksityisoikeuden sekä perhe- ja kauppaoikeuden alalla kattavaa lainsäädäntöä, joka helpottaa rajatylittävää oikeudellista yhteistyötä jäsenvaltioiden kesken. Siinä käsitellään tuomioistuimen toimivaltaa, sovellettavaa lakia sekä tuomioiden tunnustamista ja täytäntöönpanoa käytännössä kaikilla siviili- ja kauppaoikeuden osa-alueilla, kuten maksukyvyyttömyys-, avioero-, vanhempainvastuu-, elatus- ja perintöasioissa. EU:lla on myös yhteiset ja yhdenmukaiset asiakirjojen tiedoksianto ja todisteiden vastaanottamista koskevat säännöt, ja tiettyjä rajatylittäviä tilanteita varten on otettu käyttöön yksinkertaistettuja ja nopeita ”eurooppalaisia menettelyjä”.

Tämä on Euroopan kansalaisten ja yritysten kannalta menestystarina. Jos nimitykseni vahvistetaan, aion jatkaa tätä työtä.

Aivan ensimmäiseksi auttaisin saattamaan päätökseen käynnissä olevat toimielinten väliset neuvottelut ehdotuksista, jotka koskevat aikuisten suojelua, vanhemmuuden tunnustamista sekä saatavien siirtoa ja maksukyvyttömyyttä, sillä viimeksi mainitut ovat investointipäätösten avaintekijöitä.

Uskon, että nyt on oikea hetki tarkastella kokonaisvaltaisesti yksityisoikeuden tulevaisuutta. Haluan käynnistää kasvua edistävää oikeutta koskevan korkean tason prosessin sen selvittämiseksi, miten EU:ssa voidaan yksityisoikeuden alalla yhdessä yhtiöoikeuden kanssa edistää kasvua ja kilpailukykyä ja poistaa esteitä. Tällaisessa foorumissa olisivat mukana Euroopan parlamentti, jäsenvaltiot ja elinkeinoelämän sidosryhmät.

Tavoitteenani on parantaa sekä kansalaisten että yritysten oikeussuojan saatavuutta kaikkialla EU:ssa. Uskon vakaasti, että jäsenvaltioiden oikeus- ja tuomioistuinjärjestelmien eroavuudet eivät saa estää kansalaisia ja yrityksiä käyttämästä oikeuksiaan. Kuten edellä on todettu kuluttajapolitiikan yhteydessä, myös tällä alalla aion keskittyä tiiviisti seuraamaan voimassa olevan unionin säännösten asianmukaista soveltamista ja varmistamaan sen sekä tarvittaessa nykyaikaistamaan sitä. Ensisijaisena tavoitteena on pitää lainsäädäntö uusimman kehityksen tasalla esimerkiksi digitalisaation suhteen ja samalla taata oikeusvarmuus ja vakaat säännöt. Aion myös selvittää, olisiko nykyisiä menettelysääntöjä tarkistettava näiden uudelleentarkastelujen yhteydessä, erityisesti tuomioiden vastavuoroisen tunnustamisen tehostamiseksi entisestään.

Mielestäni täytäntöönpanon alalla olisi mahdollista löytää uusia luovia ratkaisuja, samalla kun tietenkin säilytetään mahdollisuus käynnistää tarvittaessa rikkomusmenettely. Keskeistä lainsäädäntöä on esimerkiksi uusi direktiivi julkiseen keskusteluun osallistuvien henkilöiden suojelemisesta strategisilta häirintätarkoituksessa nostetuilta kanteilta (SLAPP-kanteiden vastainen direktiivi). Kansalaisten, yritysten ja oikeusalan ammattilaisten auttamiseksi aion pyrkiä parantamaan oikeusportaalissa olevien oikeusalan tietojen ja digitaalisten välineiden käyttäjystävällisyyttä. Toisena painopisteenä on vahvistaa siviili- ja kauppaoikeuden alan Euroopan oikeudellisen verkoston tarjoamaa tukea ja lisätä tietoisuutta siitä keskeisenä toimijana, joka helpottaa jäsenvaltioiden välistä käytännön oikeudellista yhteistyötä.

Perheoikeuden alalla aion kehittää edelleen oikeudellista yhteistyötä erityisesti hyväksymällä vireillä olevan ehdotuksen vanhemmuuden tunnustamisesta ja varmistaa koko säännösten yhdenmukaisen ja tehokkaan täytäntöönpanon.

Sen lisäksi, että lainsäädännön täytäntöönpanoa pyritään jatkuvasti parantamaan, lainsäädännön itsensä oltava nykyaikaista ja ajan tasalla. Jos nimitykseni vahvistetaan, tarkastelen tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta annetun Bryssel I a -asetuksen sekä sopimukseen perustumattomiin velvoitteisiin sovellettavasta laista annetun Rooma II -asetuksen soveltamista ja tarvetta tarkistaa niitä, alkaen näiden kahden asetuksen soveltamista koskevien kertomusten hyväksymisestä, jonka on suunniteltu tapahtuvan ensi vuoden alussa. Nämä välineet ovat toimivien sisämarkkinoiden keskeisiä osatekijöitä, sillä niillä varmistetaan yrityksille ja kuluttajille vakaat ja ennakoitavat puitteet rajatylittävissä liiketoimissa. Yhdenmukaiset ja yksinkertaiset säännöt tällä alalla ovat erityisen tärkeitä pk-yrityksille, jotka haluavat käydä kauppaa rajojen yli. Tällaisten sääntöjen on oltava tarkoituksenmukaisia ja niiden on pysyttävä mukana teknologisen ja oikeudellisen toimintaympäristön muutoksissa. Meidän on keskityttävä työssämme erityisesti haasteisiin, joita liittyy kollektiivisiin oikeussuojakeinoin, perusteettomiin häirintätarkoituksessa nostettuihin kanteisiin (SLAPP-kanteet), verkkokauppaan ja tekoälyn käyttöön.

Oikeudellisten menettelyjen digitalisoinnin avulla jäsenvaltiot, kansalaiset ja yritykset, erityisesti pk-yritykset, voivat parantaa tuottavuuttaan ja säästää kustannuksia. Samalla voidaan vahvistaa sisämarkkinoita ja luoda edellytykset todellisen Euroopan oikeusalueen syntymiselle. Jos nimitykseni vahvistetaan, aion esittää uuden digitaalista oikeudenkäyttöä koskevan strategian, jossa oikeusalan ammattilaisille tarjotaan oikeudenkäytön tehostamiseksi uusimpia digitaalisia välineitä, myös tekoälyn käyttöä. Samalla olen täysin tietoinen tarpeesta kunnioittaa kaikilta osin perusoikeuksia ja EU:n arvoja. Lisäksi on tarkoitus kehittää oikeusalan koulutusta digitaalisten taitojen parantamiseksi. Aion keskustella sekä teidän että jäsenvaltioiden ja sidosryhmien kanssa siitä, miten tämä voitaisiin toteuttaa. On totta, että tähän kansallisella ja EU:n tasolla tehtävään työhön tarvitaan hyvät resurssit, jotta voidaan tukea oikeusalan koulutusta, parantaa oikeussuojan saatavuutta ja tehostaa oikeudellista yhteistyötä.

7. 28. (yritys)järjestelmä

Äskettäin julkaistussa Euroopan kilpailukyvyn tulevaisuutta käsittelevässä Draghin raportissa ehdotetaan, että innovatiivisille startup-yrityksille luotaisiin uusi EU:n laajuinen oikeudellinen asema, niin sanottu innovatiivinen eurooppalainen yritys (IEC), jolla olisi yksi EU:ssa voimassa oleva digitaalinen identiteetti. Tällaiset yritykset hyötyisivät erinäisistä oikeudellisista järjestelyistä, kuten yhtiöoikeutta ja maksukyvyttömyyttä koskevista yhdenmukaistetuista säännöistä. Vaikuttaa siltä, että toimeksiantokirjeessänne viitataan innovatiivisiin eurooppalaisiin yrityksiin, sillä siinä mainitaan innovatiivisille yrityksille tarkoitettu niin kutsuttu 28. järjestelmä. Järjestelmällä luodaan täydentävä valinnainen oikeudellinen kehys, jonka yritykset kaikkialla EU:ssa voisivat päättää ottaa käyttöön ja jonka avulla voitaisiin päästä eroon nykyisestä hajanaisuudesta 27 kansallisen järjestelmän välillä.

Tähän 28. järjestelmään osallistuvat jäsenvaltiot voisivat yhdenmukaistaa keskeisiä aloja, kuten yhtiöoikeus, maksukyvyttömyyslainsäädäntö, työoikeus ja verotus, ja siten tarjota yrityksille yhdenmukaisen oikeudellisen ympäristön yli rajojen. Järjestelmä toimisi nykyisten kansallisten kehysten rinnalla ja tarjoaisi valinnaiset ja yhtenäiset säännöt, jotka yritykset voisivat vapaaehtoisesti valita, jos ne pitävät niitä suotuisempina.

Jotta 28. järjestelmä saataisiin aikaan onnistuneesti, Teidän olisi i) toteutettava toimia kilpailukyvyn ja tuottavuuden parantamiseksi, ii) varmistettava, että lopullinen säädös todella edistää yksinkertaistamista yritysten kannalta, järjestelmä on houkutteleva ja yritykset tosiasiallisesti päättävät käyttää sitä, säädös luo aitoa lisäarvoa nykyiseen lainsäädäntökehukseen ja varmistaa yhdenmukaisuuden vireillä olevien ehdotusten kanssa (esimerkiksi joulukuussa 2022 annettu ehdotus direktiiviksi maksukyvyttömyyttä koskevan aineellisen lainsäädännön tiettyjen näkökohtien yhdenmukaistamisesta), iii) harkittava, onko joulukuussa 2022 annettu ehdotus direktiiviksi joidenkin maksukyvyttömyyttä koskevan aineellisen lainsäädännön näkökohtien yhdenmukaistamisesta korvattava uudella ehdotuksella, joka kattaa myös innovatiiviset eurooppalaiset yritykset, iv) selvennettävä, olisiko 28. järjestelmän koskettava yrityksiä yleensä vai ainoastaan innovatiivisia yrityksiä, ja lisäksi v) hälvennettävä jäsenvaltioiden huolet, joiden vuoksi vastaavat aloitteet ovat aiemmin epäonnistuneet. Jos nimityksenne komission jäseneksi vahvistetaan, miten aiotte onnistua kaikissa näissä toiminna?

Olen tyytyväinen siihen, että sisämarkkinoiden syventämiselle on olemassa vahva poliittinen tuki, koska se helpottaa liiketoimintaa, esteiden poistamista ja 450 miljoonan kuluttajan markkinoiden koko potentiaalin hyödyntämistä. Jos nimitykseni vahvistetaan, yksi ensisijaisista tavoitteistani on poliittisten suuntaviivojen mukaisesti vahvistaa EU:n kilpailukykyä ja ”helpottaa ja nopeuttaa liiketoimintaa Euroopassa” keskittymällä erityisesti hallinnollisen rasituksen vähentämiseen. Lippulaivahankkeena valmistelen ehdotuksen yritysten EU:n laajuisesta oikeusasemasta – 28. järjestelmästä – innovatiivisten yritysten kasvun tukemiseksi.

Tällainen 28. järjestelmä tarjoaisi yrityksille mahdollisuuden harjoittaa liiketoimintaa kaikkialla sisämarkkinoilla koko EU:n kattavan oikeusaseman turvin sen sijaan, että niiden on nyt otettava käyttöön kansallinen oikeudellinen yhtiömuoto jokaisessa jäsenvaltiossa liiketoimintaa harjoittaakseen. Järjestelmä olisi nähtävä osana laajempaa toimenpidekokonaisuutta, jota tarvitaan EU:n talouden innovoinnin, kilpailukyvyn ja tuottavuuden lisäämiseksi. Tällaiseen järjestelmään sisältyvillä toimenpiteillä voitaisiin säännellä yrityksen oikeudellisen muodon lisäksi muun muassa markkinoille pääsyä, rahoituksen, osaamisen ja vakuutusturvan saatavuutta, sopimuksiin sovellettavia sääntöjä, verotusta ja maksukyvyttömyyttä. Näin voitaisiin kattaa kaikki tällaisten yritysten toiminnan keskeiset näkökohdat. Järjestelmästä hyötyisivät suhteellisesti eniten pienemmät yritykset, joilla on vähemmän taloudellisia ja henkilöresursseja selvittää tiensä hajanaisessa oikeudellisessa toimintaympäristössä.

Olen hyvin tietoinen siitä, että aiemmat yritykset eurooppayhtiön oikeusaseman aikaan saamiseksi olivat vaikeita. Yhtiöoikeutta koskeva EU-säännöstö on kuitenkin kehittynyt merkittävästi vuodesta 2019: menettelyt voidaan nyt toteuttaa kokonaan verkossa (yrityksen perustaminen, sivuliikkeiden rekisteröinti ja pakollisten tietojen toimittaminen kaupparekisteriin). Lisäksi sovelletaan ”yhden kerran” -periaatetta, kun yhtiöt perustavat tytäryhtiöitä ja sivuliikkeitä muihin jäsenvaltioihin, ja EU:n yhtiöiden rajatylittävää liikkuvuutta varten käytössä on yhdenmukaistetut menettelyt (eli rajatylittävät sulautumiset, jakautumiset ja yhtiömuodon muutokset), jotka kattavat myös työntekijöiden suojatoimet ja väärinkäytösten estämisen. Näiden toimien avulla on jo löydetty ratkaisu tiettyihin huolenaiheisiin, jotka ovat estäneet aiempien aloitteiden toteutumisen, ja tämä voisi helpottaa yhteisymmärrykseen pääsyä uudesta 28. järjestelmästä.

Aion hyödyntää jo olemassa olevia ratkaisuja, kuten yhteen rekisteröintiin perustuvaa yritysten eurooppalaista yksilöivää tunnistetta ja uutta yhdenmukaistettua monikielistä digitaalista EU-yhtiötodistusta, jota voidaan käyttää kaikissa rajatylittävissä tilanteissa ja joka on yhteensopiva eurooppalaisen digitaalisen identiteetin lompakon kanssa. Tämä toimintatapa vastaa Draghin mietinnössä esitettyjä ajatuksia. Ehdotusta laadittaessa on tärkeää varmistaa johdonmukaisuus muiden poliittisissa suuntaviivoissa tai kollegojeni toimeksiantokirjeissä ilmoitettujen innovatiivisia yrityksiä tukevien aloitteiden kanssa (mm. eurooppalainen innovaatioasäädös tai tuleva sisämarkkinastrategia). Odotan innolla yhteistyötä muiden komission jäsenten kanssa tältä osin.

Vaikka uudistukselle on nyt vahva tuki, olisi harkittava huolellisesti, millaisiin haasteisiin 28. järjestelmän avulla voidaan vastata tehokkaasti. Yksi tärkeimmistä huomioon otettavista seikoista on 28. järjestelmän soveltamisala eli se, pitäisikö järjestelmän olla kaikkien vai ainoastaan innovatiivisten yritysten käytettävissä. Edellytykset järjestelmän hyödyntämiseksi on joka tapauksessa määriteltävä selkeästi. Mielestäni tästä aiheesta on syytä keskustella perusteellisemmin Euroopan parlamentin, liike-elämän edustajien, työmarkkinaosapuolten sekä jäsenvaltioiden ja muiden sidosryhmien kanssa kasvua edistävää oikeutta koskevassa korkean tason prosessissa. Näin voimme selvittää, mitä ongelmia yrityksillä – erityisesti innovatiivisilla yrityksillä – on sisämarkkinoilla ja miten ne voidaan parhaiten ratkaista.

Maksukyvyttömyyden osalta maksukyvyttömyyslainsäädännön hajanaisuus eri jäsenvaltioissa on yksi keskeisistä esteistä todellisen pääomamarkkinaunionin muodostamiselle. Se vaikeuttaa rajatylittäviä investointeja ja pääoman saantia yritysten kannalta suotuisimmin ehdoin. Pääomamarkkinaunionia koskevan toimintasuunnitelman keskeinen osa on komission vuonna 2022 esittämä ehdotus, jolla nykytilanteeseen pyritään löytämään ratkaisuja kohdennetun yhdenmukaistamisen avulla. Olen vakuuttunut siitä, että ehdotus parantaa niin suurten kuin pientenkin yritysten tilannetta, koska yhdenmukaistaminen on välttämätöntä kaikilla aloilla. Ehdotetun pienyritysten yksinkertaistetun maksukyvyttömyysmenettelyn ansiosta siitä hyötyvät erityisesti startup-yritykset. Huhtikuussa 2024 kokoontunut Eurooppa-neuvosto määrittä tämän ehdotuksen ensisijaiseksi tavoitteeksi ja kehotti hyväksymään sen nopeasti. Yhdyn tähän arvioon ja aion ajaa neuvottelujen etenemistä nopeassa tahdissa. Toivon, että myös parlamentti antaa piakkoin ehdotusta tukevan lausunnon.

8. Digitaalipolitiikka

Yhdeksännellä vaalikaudella hyväksyttiin useita digitaalialan säädöksiä, kuten tekoälysäädös, digipalvelusäädös, digimarkkinasäädös ja datasäädös. Oikeudellisten asioiden valiokunnan toimivalta kattaa yksityis-, prosessi- ja immateriaalioikeuden, ja niinpä se antoi tärkeät lausunnot näissä menettelyissä. Lisäksi se vastasi e-Codex-asetuksesta (asetus (EU) 2022/850), oikeudenkäytön digitalisointia koskevasta paketista (direktiivi (EU) 2023/2843 ja asetus (EU) 2023/2844) sekä tuotevastuudirektiivin tarkistamisesta (2022/0302(COD)) sen mukauttamiseksi sekä kierto- että digitaalitalouteen. Voimassa olevien säädösten säännöllisten toimivuustarkastusten lisäksi on vielä paljon työtä liittyen esimerkiksi digitaaliseen jäämistöön, älysopimuksiin ja hajautettuihin autonomisiin organisaatioihin, virtuaalimaailmoihin ja komission ehdotukseen direktiiviksi tekoälyyn liittyvästä vastuusta, erityisesti ottaen huomioon Euroopan parlamentin 20. lokakuuta 2020 antama päätöslauselma suosituksista komissiolle tekoälyä koskevasta siviilioikeudellisen vastuun järjestelmästä (2020/2014(INL)).

Mitä toimenpiteitä aiotte käynnistää, jotta voidaan panna täytäntöön edellä mainittu lainsäädäntö, korjata jäljellä olevat sääntelyn puutteet ja varmistaa digitaalinen oikeudenmukaisuus sekä se, että kansalaisten oikeuksia kunnioitetaan ja yritykset ja kansalliset hallinnot eivät huku hallinnollisiin rasitteisiin ja byrokraattiaan?

On totta, että digitaalialalla on annettu viime vuosina urauurtavaa uutta lainsäädäntöä. Tämä tekee EU:sta edelläkävijän, luo varmuutta ja mahdollistaa innovoinnin, jossa säilytetään ihmiskeskeinen ja arvoihin perustuva EU:n lähestymistapa. Nyt on aika varmistaa, että lainsäädännöstä on todellista hyötyä niin yksityisihmisille kuin yrityksille. Äskettäin hyväksytyn EU:n digitaalisen säännösten täytäntöönpano on uuden komission ensisijainen tavoite, sillä meidän on varmistettava, että sen avulla saadaan aikaan merkittäviä ja konkreettisia parannuksia.

Datasäädöksen täytäntöönpanon tukemiseksi aion edistää ensi vuodeksi suunniteltua suositusta datan yhteiskäyttöä ja pilvipalveluja koskevasta mallisopimuslausekkeista. Tällaiset valinnaisesti käytettävät mallilausekkeet helpottavat datasäädöksen soveltamista yrityksissä, erityisesti pk-yrityksissä. On tärkeää seurata, miten lausekkeet edistävät eurooppalaisen dataunionin luomista ja tarvitaanko datan yhteiskäyttöä koskevia lisätoimia.

Tekoälysäädöksen täysimääräisen soveltamisen edistämiseksi oikeusallalla tarvitaan monenlaisia toimia, ja, jos nimitykseni vahvistetaan, aion tarttua toimeen näiltä osin. Jäsenvaltioille on annettava kohdennettua ohjausta, jotta ne voivat luokitella eri välineet tekoälysäädöksessä määriteltuihin riskiluokkiin ja varmistaa sen vaatimusten noudattamisen. Parhaiden käytäntöjen vaihto, välineistön kehittäminen ja kohdennettu EU:n rahoitus tukisivat jäsenvaltioiden oikeusviranomaisia tekoälyvälineiden tuloksellisessa käytössä.

Oikeudellisessa kehityksessä on kuitenkin havaittu tiettyjä puutteita, erityisesti tekoälyn aiheuttamia vahinkoja koskevan vastuun osalta. Nyt kun tuotevastuudirektiivin tarkistus on saatu päätökseen, olen sitoutunut selvittämään, miksi lainsäätäjien välillä on tällä hetkellä näkemyseroja tekoälyyn liittyvää vastuuta koskevasta direktiiviehdotuksesta. Asiaa koskeva parlamentin päätöslauselma ja äskettäin laadittu selvitys tuovat tähän merkittävän panoksen.

Jotta voidaan tukea innovatiivisia digitaalisia liiketoimintamalleja, joissa käytetään tekoälysovimuksia ja älysovimuksia, tarvitaan analyysi siitä, miten automaattista sovimusentekoa koskeva vuoden 2024 YK:n mallilaki otetaan parhaiten huomioon ja olisiko se tehtävä EU:n tasolla vai kansallisella tasolla.

Kuluttajansuojan alalla viimeaikainen digitaalilainsäädäntö on tuonut muassaan merkittäviä parannuksia. Hiljattain tehdyssä digitaalisen oikeudenmukaisuuden toimivuustarkastuksessa tuli kuitenkin esiin myös joitakin puutteita. Jos nimitykseni vahvistetaan, aion korjata nämä puutteet ehdottamalla digitaalista oikeudenmukaisuutta koskevaa säädöstä, jolla ratkaistaan jäljellä olevat huolenaiheet. Niitä liittyy harhauttavaan suunnitteluun, sosiaalisen median vaikuttajiin, yritysten ja kuluttajien välisten rajapintojen riippuvuutta aiheuttavaan suunnitteluun ja verkkosovimuksiin.

Meneillään olevan Web 4.0:aa ja virtuaalimaailmoja koskevan komission aloitteen toteuttamiseen liittyvän työn sekä virtuaalimaailmojen yksityis- ja siviilioikeudellisia sääntelykysymyksiä koskevien ehdotusten pohjalta odotan mielenkiinnolla keskustelua kanssanne siitä, miten voidaan varmistaa, että virtuaalimaailmoja kehitetään EU:n arvoja, periaatteita ja perusoikeuksia vastaavalla tavalla. Aion seurata digitaaliseen jäämistöön liittyviä kysymyksiä, joita säännellään pääasiassa kansallisessa lainsäädännössä, ja arvioida mahdollista EU:n sääntöjen tarvetta myös perintöasetuksen yhteydessä.

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan kysymykset

9. Perusoikeudet, kansalaisyhteiskunta ja tietosuoja

Vastuualueeseenne komission jäsenenä kuuluu perusoikeuskirjan soveltamisen seuranta. Miten aiotte tässä roolissa tehdä yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa perusoikeuksien edistämisen ja kunnioittamisen varmistamiseksi, mukaan lukien panemalla täytäntöön asiaankuuluva unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytäntö? Harkitsetteko lisätoimenpiteitä, joilla kehitetään yhteyttä perusoikeuskirjan ja demokratian periaatteiden mahdollisten rikkomisten sekä EU:n talousarvion välillä? Sitoudutteko raportoimaan vuosittain Euroopan parlamentille perusoikeuskirjan soveltamisesta? Mitä toimia aiotte toteuttaa kansalaisyhteiskunnan toimintamahdollisuuksien suojelun parantamiseksi muun muassa kansalaisten, tasa-arvon, perusoikeuksien ja arvojen ohjelman unionin arvojen lohkon ja toimeksiantokirjeessänne mainitun uuden kansalaisyhteiskuntafoorumin avulla? Miten aiotte varmistaa, että EU:n rahoitus kansalaisyhteiskunnalle on tehokasta ja avointa? Kun otetaan huomioon unionin tuomioistuimen äskettäin asiassa EUlex Kosovo antama tuomio, mikä on strategianne, jotta EU:n liittyminen Euroopan ihmisoikeussovimukseen saadaan päätökseen?

Miten aiotte varmistaa, että EU:n perusoikeusvirastolle annetaan resurssit, joita se tarvitsee kaikkien toimeksiantonsa mukaisten tehtävien suorittamiseen? Sitoudutteko siihen, että perusoikeusvirastoa kuullaan järjestelmällisesti lainsäädäntötyössä ja vaikutustenarvioinneissa aloilla, jotka käsittelevät perusoikeuksia tai vaikuttavat niihin?

Tietosuoja on yksi EU:n oikeusjärjestyksen perusoikeuksista, ja yleinen tietosuoja-asetus on EU:n tehokkain väline sen suojaamiseksi. Yleisesti ottaen, mitä mieltä olette yleisen tietosuoja-asetuksen täytäntöönpanon valvonnasta erityisesti rajat ylittävissä tapauksissa? Mikä on näkemyksenne yleisen tietosuoja-asetuksen täytäntöönpanon valvonnan ja unionin muiden digitaalialan säädösten, kuten digipalvelusäädöksen, digimarkkinasäädöksen ja tekoälysäädöksen, täytäntöönpanon valvonnan välisestä suhteesta? Kun tarkastellaan tekoälyä, minkälainen suhde perusoikeuksien turvaamisen ja innovoinnin edistämisen välillä olisi mielestänne oltava? Oletteko sitä mieltä, että EU:n tietosuojalainsäädäntö täyttää todellakin tavoitteensa tällä hetkellä, vai olisiko tätä aihetta mielestänne pohdittava? Kun otetaan huomioon aiemmat huolenaiheet, jotka parlamentti on tuonut esiin useiden Euroopan komission tietosuojan riittävyyttä koskevien päätösten yhteydessä, ja erinäiset asiaa koskevat unionin tuomioistuimen tuomiot, mitä suunnitelmia teillä on henkilötietojen kansainvälisten siirtojen osalta? Miten aiotte käsitellä näitä huolenaiheita, kun otetaan huomioon maailmanlaajuisten tiedonsiirtojen merkitys EU:n yrityksille? Mikä on mielestänne komission rooli henkilötietojen suojaa koskevan kansainvälisen yhteistyön edistämisessä?

Jos nimitykseni demokratiasta, oikeusasioista ja oikeusvaltioperiaatteesta vastaavaksi komissaariksi vahvistetaan, tehtäväni on varmistaa, että jokaisella EU:n kansalaisella on asuinpaikastaan riippumatta joka päivä samat perusoikeudet, jotka perustuvat niihin arvoihin, joiden on oltava työssämme keskiössä, eli tasa-arvoon, syrjimättömyyteen, osallisuuteen, ihmisarvoon, vapauteen ja demokratiaan, sellaisina kuin ne vahvistetaan EU:n perusoikeuskirjassa.

Lujittaakseen perusoikeuskirjan soveltamista EU:ssa komissio esitti vuonna 2020 strategian, joka on jatkoa Euroopan parlamentin ja jäsenvaltioiden kehoituksille tehostaa perusoikeuskirjan noudattamisen seuranta. Tämä

on sekä jäsenvaltioille että EU:lle yhteinen haaste, johon olen täysin sitoutunut, jos nimitykseni vahvistetaan. Aion hyödyntää parhaalla mahdollisella tavalla jo olemassa olevia rakenteita: perusoikeuskirjan yhteyspisteillä on jäsenvaltioissa tärkeä rooli tiedonkulun helpottamisessa (26 yhteyspistettä on nimetty), ja komissio tukee jäsenvaltioita EU:n lainsäädännön saattamisessa osaksi kansallista lainsäädäntöä ja täytäntöönpanossa myös asiantuntijaryhmien kautta. Jatkan perusoikeuskirjaa koskevan koulutuksen ja tarvittavien resurssien tukemista ja niihin tehtäviä investointeja muun muassa yhteistyössä kansallisten toimijoiden ja virkamiesten apuna olevan perusoikeusviraston kanssa.

Keskeisenä lähtökohtana on sen selvittäminen, mikä on perusoikeuksien tilanne tällä hetkellä. Perusoikeuskirjan soveltamista koskevissa vuosikertomuksissa on vuodesta 2021 lähtien esitetty yleiskatsaus aihealueista, joilla on perusoikeuksien kannalta strategista merkitystä. Katsauksissa on esitelty sovellettavaa EU:n lainsäädäntöä ja toimintapolitiikkoja sekä saavutuksia ja haasteita niin EU:n tasolla kuin jäsenvaltioissakin. Olen valmis jatkamaan näiden vuosikertomusten esittämistä parlamentille ja keskustelemaan kanssanne valitulla politiikanalalla havaituista saavutuksista ja haasteista sekä EU:n perusoikeuksien tilannetta koskevasta päätöslauselmasta, jonka parlamentti hyväksyy vuosittain. Tämä olisi tärkeä aihe vuotuisessa täytäntöönpanoraportoinnissani.

Mielestäni perusoikeuskirjan seurantaa on tarkasteltava myös laajemmasta perspektiivistä. Perusoikeuskirjan soveltaminen on olennainen osa komission yleistä seurantatyötä, jossa tarkastellaan EU:n lainsäädännön täytäntöönpanoa ja unionin tuomioistuimen tuomioiden noudattamista jäsenvaltioissa. Useimmat perusoikeuskirjassa vahvistetut perusoikeudet vastaavat Euroopan neuvoston Euroopan ihmisoikeussopimuksessa vahvistamia oikeuksia. Tästä syystä oikeusvaltiokertomuksissa on vuodesta 2023 lähtien tarkasteltu myös Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen johtavien tuomioiden täytäntöönpanoastetta. Vaikka Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomioiden noudattamisen valvonta ei ole komission vaan Euroopan neuvoston elinten tehtävä, tuomioiden täytäntöönpanoaste kertoo oikeusvaltioperiaatteen toimivuudesta, etenkin jos on vielä rakenteellisia tai systeemisiä huolenaiheita, joihin ei ole löydetty ratkaisua.

EU:n talousarvion ja perusoikeuksien kunnioittamisen osalta perusoikeuskirjan tehokasta soveltamista ja täytäntöönpanoa koskeva horisontaalinen mahdollistava edellytys takaa, että EU:n varojen käytössä noudatetaan kaikilta osin perusoikeuskirjaa. Poliittisissa suuntaviivoissa todetaan, että seuraavaa monivuotista rahoituskehystä varten tarvitaan vaikuttava talousarvio, jossa erityyppisiä kannustimia pyritään vahvistamaan. Suuntaviivoissa todetaan, että oikeusvaltioperiaatteen noudattaminen on EU:n rahastojen kannalta välttämätöntä. Talousarviovälineiden ja niihin liittyvien toimien keskinäisen johdonmukaisuuden varmistaminen on tärkeä näkökohta, ja aionkin tehdä yhteistyötä muiden komission jäsenten kanssa selvittääkseni mahdollisuuksia virtaviivaistaa sääntöjä, jotta niiden vaikutus olisi mahdollisimman suuri.

Kansalaisyhteiskunnan järjestöillä ja ihmisoikeuksien puolustajilla on keskeinen rooli perusoikeuksia, oikeusvaltiota ja demokratiaa koskevien EU:n arvojen suojelemisessa ja edistämisessä. Jos nimitykseni vahvistetaan, aion tehostaa komission työtä kukoistavan kansalaisyhteiskunnan toimintaympäristön mahdollistamiseksi Euroopassa muun muassa kohdennetulla rahoituksella kansalaisyhteiskunnan toimijoiden tukemiseksi ja suojelemiseksi. Kansalaisyhteiskunnan järjestöillä ja ihmisoikeuksien puolustajilla on keskeinen tehtävä demokratioidemme moitteettoman toiminnan turvaajina sekä EU:n perussopimukseen ja perusoikeuskirjaan kirjattujen EU:n yhteisten arvojen edistäjinä ja suojelijoina, sillä nämä toimijat auttavat osaltaan varmistamaan oikeusvaltioperiaatteen suojelun käytännössä. On kuitenkin näyttöä siitä, että kansalaisyhteiskunnan toimintamahdollisuudet ovat kaventumassa eri puolilla EU:ta. Aion tehostaa yhteistyötämme kansalaisyhteiskunnan järjestöjen ja ihmisoikeuksien puolustajien kanssa muun muassa kansalaisyhteiskuntafoorumin avulla, jotta voidaan tukea järjestelmällisempää kansalaisvuoropuhelua EU:n arvoihin liittyvistä asioista. Tämä tarjoaa yhtenäisen kehyksen osallistumiselle EU:n eri politiikkoihin. Aion myös tarkastella, miten kansalaisyhteiskunta voidaan ottaa strategisemmin mukaan komission työhön merkityksellisellä ja vaikuttavalla tavalla, myös osana Demokratian kilpi -hankkeeseen liittyvää työtä.

Lisäksi aion selvittää, miten voimme pitkällä aikavälillä tukea vakaammin oikeuksien ja arvojen edistämistä kansalaisyhteiskunnan vaikutusmahdollisuuksia lisäämällä. Voisimme esimerkiksi kehittää niitä toisinaan päällekkäisiä järjestelmiä, joilla kansalaisjärjestöjen ja ihmisoikeuksien puolustajien toimintaympäristöä kansallisella tasolla seurataan, ja tiivistää yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa tämän toimintaympäristön parantamiseksi niin kansallisella kuin EU:n tasolla.

Kansalaisten, tasa-arvon, perusoikeuksien ja arvojen ohjelmasta tuetaan kansalaisyhteiskunnan järjestöjä ja ihmisoikeuksien puolustajia erityisesti unionin arvoja koskevan lohkon kautta. Tämä edellyttää perusteellista riskinhallinta- ja seurantajärjestelmää prosessin kaikissa vaiheissa – hankkeiden valinnassa, toteutuksessa ja arvioinnissa – sekä kunkin hankkeen elinkaaren aikana, ja osa ohjelman vaikutuksista perustuu juuri sen

avoimuuteen ja läpinäkyvyyteen. On myös tärkeää varmistaa, ettei näiden ohjelmien kautta myönnetty rahoitus päädy väärin käsiin.

Mitä tulee EU:n liittymiseen Euroopan ihmisoikeussopimukseen, 10. syyskuuta 2024 annettu Eulex Kosovo -tuomio on merkittävä askel kohti tämän tavoitteen toteutumista. Tuomiossa selvennetään yhteiseen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan liittyviä näkökohtia, ja nyt meidän on keskusteltava sen vaikutuksista jäsenvaltioiden kanssa. Edessä on kuitenkin vielä monia vaiheita, kuten EU:n tuomioistuimen lausunto tarkistetun sopimuksen täydestä yhteensopivuudesta perussopimusten kanssa sekä neuvoston ja Euroopan parlamentin hyväksynnit ja jäsenvaltioiden hyväksyntä, jonka kukin niistä antaa valtiosääntönsä asettamien vaatimusten mukaisesti. Katson kuitenkin, että olemme lähempänä kuin koskaan tämän Euroopan ihmisoikeuksien suojelua koskevan virstanpylvään saavuttamista, ja odotan mielenkiinnolla uutta yritystä päästä päämäärään.

Perusoikeusvirasto on osoittautunut keskeiseksi toimijaksi perusoikeuksien tukemiseksi tehtävässä työssä. Meidän olisi jatkossakin hyödynnettävä sen arvokasta asiantuntemusta, kun tehdään vaikutustenarviointeja ja valmistellaan aloitteita sen varmistamiseksi, että komission ehdotukset ovat tiukimpien perusoikeusnormien mukaisia. Olen myös erittäin tyytyväinen siihen, että kaikki toimielimet voivat pyytää perusoikeusvirastolta neuvoja lainsäädännön kehittäessä.

Tietosuoja-alalla EU:n sääntöjen tehokas täytäntöönpano on olennaisen tärkeää, jotta voidaan taata henkilötietojen suojaa koskeva perusoikeus EU:ssa. Olen täysin sitoutunut valvomaan tämän oikeuden toteutumista laajamittaisissa rajatylittävissä tapauksissa, jotka vaikuttavat miljoonien eurooppalaisten henkilötietoihin. Odotankin innolla yhteistyötä lainsäätäjien kanssa, jotta komission ehdotus yleistä tietosuoja-asetusta (GDPR) koskevista menettelysäännöistä voitaisiin hyväksyä nopeasti. Tämä tukisi tietosuojaviranomaisten toteuttamaa yleisen tietosuoja-asetuksen vankkaa ja tehokasta täytäntöönpanoa laajoissa ja monimutkaisissa tapauksissa ja auttaisi pääsemään yhteisymmärrykseen keskeisistä kysymyksistä asian varhaisessa vaiheessa. Tietosuojaviranomaisten olisi näin helpompi lopettaa rikkomistapaukset nopeasti, saattaa sääntöjen rikkojat vastuuseen ja tarjota oikeussuojakeinoja yksityishenkilöille.

Toimeksiantokirjeeni mukaisesti aion varmistaa, että yleinen tietosuoja-asetus on linjassa digitalisaation kanssa ja vastaa muuttuviin tarpeisiin turvallisuutta ja kilpailukykyä unohtamatta.

EU on hyväksynyt useita aloitteita, joilla pyritään rakentamaan Euroopan digitaalista tulevaisuutta. Näillä uusilla aloitteilla pyritään erityisesti luomaan turvallinen verkkoympäristö tai tekemään digitaalisista markkinoista oikeudenmukaisempia ja kilpailullisempia. Yhdessäkään niistä ei kuitenkaan mainita päätavoitteeksi henkilötietojen käsittelyn sääntelyä, joten on selvää, että EU:n digitaalisen sääntelykehiksen puitteissa henkilötietojen käsittely perustuu edelleen yleiseen tietosuoja-asetukseen. Joissakin tapauksissa uusilla aloitteilla kuitenkin täydennetään yleistä tietosuoja-asetusta tai selvennetään, miten sitä olisi sovellettava tietyllä alalla. Siksi on erittäin tärkeää varmistaa johdonmukaisuus ja yhtenäisyys myös näiden sääntöjen täytäntöönpanossa ja valvonnassa. Nähdäkseni meidän on sen vuoksi vahvistettava valvontaviranomaisten välistä yhteistyötä. Tältä osin on käynnissä useita aloitteita. Euroopan tietosuojaneuvosto osallistuu aktiivisesti digimarkkinasäädöstä koskevaan työhön. Vaikka tämä kehitys on myönteistä, aion pohtia, miten yhteistyöstä saataisiin jäsenmääränsä ja tehokkaampaa erityisesti tilanteissa, jotka koskettavat useita sääntelyviranomaisia. Olen sitoutunut tukemaan kaikkia toimia, joilla varmistetaan koko digitaalisen säännösten johdonmukainen ja täydentävä soveltaminen ja täytäntöönpano asianomaisten täytäntöönpanoviranomaisten toimivaltaan puuttumatta.

Yleinen tietosuoja-asetus on toiminut inspiraation lähteenä monille nykyaikaisille yksityisyyden suojaa koskeville säännöille eri puolilla maailmaa. Sen menestys tarjoaa uusia mahdollisuuksia kehittää välineitä turvallisiin tiedonsiirtoihin, mukaan lukien uudet päätökset tietosuojaan riittävyydestä, noudattaen kaikilta osin unionin tuomioistuimen asettamia ja Euroopan tietosuojaneuvoston edelleen kehittämiä vaatimuksia. Kansainväliset datavirrat ovat olennainen osa yhteiskuntamme digitalisaatiota ja yhä globaalimpaa digitaalitaloutta. Yksityisyyden kunnioittaminen on edellytys vakaille, suojatuille ja kilpailukykyisille kaupallisille tietovirroille. Se myös mahdollistaa kansainvälisen yhteistyön muun muassa lainvalvonnan, oikeudellisen yhteistyön, sääntely-yhteistyön ja tutkimuksen aloilla. Sen vuoksi aion tiivistää käynnissä olevia neuvotteluja eri kolmansien maiden, kuten Brasilian ja Kenian, kanssa ja tutkia mahdollisuutta käynnistää neuvotteluja sellaisten muiden kansainvälisten kumppaneiden kanssa, jotka ovat äskettäin hyväksyneet korkeatasoisen suojan tarjoavaa tietosuojalainsäädäntöä. Aion myös helpottaa luottamukseen perustuvia siirtoja kansainvälisten järjestöjen kanssa tekemällä tietosuojaan riittävyyttä koskevia päätöksiä ja/tai kehittämällä muita yleisessä tietosuoja-asetuksessa säädettyjä siirtomekanismeja.

Aion jatkossakin varmistaa, että tietosuojan riittävyttä koskevat päätökset tehdään vasta kun perusteellisen arvion jälkeen on todettu, että kaikki asiaankuuluvat oikeudelliset vaatimukset täyttyvät, kiinnittäen erityistä huomiota siihen, että rekisteröidyt voivat tehokkaasti käyttää oikeuksiaan riippumattomissa valvontaviranomaisissa ja tuomioistuimissa, myös silloin kun on kyse viranomaisten pääsystä tietoihin. Yksi ensisijaisista tavoitteistani on edistää korkean suojelutason omaksumista kansainvälisellä tasolla. Nykyisillä välineillä ja foorumeilla, kuten komission tietosuoja-akatemialla tai äskettäin käynnistetyllä tietosuojan riittävyttä käsittelevällä verkostolla, voisi olla tärkeä rooli edistettäessä tietojen, kokemusten ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa EU:n ja ulkomaisten kumppaneiden välillä.

10. Oikeusvaltioperiaate ja tiedotusvälineiden vapaus

Miten aiotte oikeusvaltioperiaatteesta vastaavana komission jäsenenä vahvistaa oikeusvaltiota koskevan vuosikertomuksen vaikutusta ja miten aiotte käsitellä oikeusvaltioperiaatteen vaikutusta sisämarkkinoiden toimintaan? Miten vastaatte parlamentin kehotukseen laajentaa oikeusvaltiota koskevaa vuosikertomusta niin, että se kattaisi kaikki SEU-sopimuksen 2 artiklassa mainitut arvot, ja perustaa toimielinten välisellä sopimuksella säänneltävä demokratiaa, oikeusvaltiota ja perusoikeuksia koskeva EU:n järjestelmä? Millä konkreettisilla toimilla tukisitte parlamentin kehotusta jatkaa SEU-sopimuksen 7 artiklan mukaisia kuulemisia Unkarin tapauksessa, ja aiotteko ehdottaa tämän menettelyn uudistamista? Oletteko sitoutunut hyödyntämään kaikkia täytäntöönpanon valvontavälineitä, erityisesti nopeutettuja rikkomusmenettelyjä, välitoimia koskevia hakemuksia unionin tuomioistuimessa ja järjestelmällisiä seurantatoimia unionin tuomioistuimen tuomioiden täytäntöönpanon laiminlyönnin yhteydessä? Miten aiotte vahvistaa oikeusvaltioperiaatetta koskevasta ehdollisuudesta annetun asetuksen soveltamista ja johdonmukaisuutta muiden asiaankuuluvien säädösten kanssa? Mikä olisi kantanne siihen, että jäsenvaltioiden elpymis- ja palautumissuunnitelmien oikeusvaltioperiaatteeseen liittyvien välitavoitteiden saavuttaminen asetettaisiin ehdoksi rahoituksen maksamiselle, ja miten aiotte varmistaa, että varojen vapauttaminen tapahtuu vasta sitten, kun nämä ehdot on täytetty? Miten tekisitte yhteistyötä muiden näiden ehtojen soveltamisesta vastaavien komission jäsenten (esim. talousarviosta vastaava komission jäsen) kanssa, ja miten aiotte vahvistaa oikeusvaltioulottuvuutta seuraavassa monivuotisessa rahoituskehityksessä?

Miten aiotte edelleen vahvistaa riippumattomien tiedotusvälineiden, toimittajien ja ihmisoikeusaktivistien suojelua? Mitä toimenpiteitä aiotte toteuttaa varmistaaksenne eurooppalaisen medianvapauslainsäädännön täytäntöönpanon, mukaan lukien journalististen lähteiden ja luottamuksellisen viestinnän suojaaminen yksityisyyteen puuttavalta valvonnalta? Aiotteko esittää lainsäädäntöehdotuksen sen varmistamiseksi, että julkisten ja yksityisten toimijoiden harjoittama yksityisyyteen puuttuvien valvontavälineiden käyttö on demokraattisten normien, oikeusvaltion periaatteiden ja perusoikeuskirjan mukaista Euroopan parlamentin suositusten mukaisesti? Mitä keskeisiä ehdotuksia Demokratian kilpi -hankkeeseen sisältyy? Käsittääkö hanke ehdotuksia esimerkiksi demokraattisten prosessien ja vaalien eheyden turvaamisesta EU:ssa? Aiotteko harkita ehdottavanne lainsäädäntöä, jolla laajennetaan SLAPP-direktiivin soveltamisalaa siten, että se kattaa kaikki SLAPP-kanteet (myös rikosoikeuden alaiset tapaukset)?

Oikeusvaltioperiaate, perusoikeudet ja demokratia ovat unionin perusta, ja nyky maailmassa meidän kaikkien on edistettävä, tuettava ja puolustettava näitä arvoja. Kuten poliittisissa suuntaviivoissa todetaan, tulevaisuutemme riippuu vahvasta demokratiasta ja niiden arvojen puolustamisesta, jotka antavat meille mahdollisuuden käyttää oikeuksiamme ja vapauksiamme. Jos nimitykseni komissaariksi vahvistetaan, jatkan tämän ratkaisevan tärkeän työn syventämistä demokratiamme suojelemiseksi ja arvojemme vaalimiseksi tiiviissä yhteistyössä teknologisesta omavaraisuudesta, turvallisuudesta ja demokratiasta vastaavan johtavan varapuheenjohtajan sekä muiden asiasta vastaavien komission jäsenten ja muiden EU:n toimielinten kanssa.

Oikeusvaltiokertomus on mielestäni yksi oikeusvaltiota koskevan välineistömme tärkeimmistä osista. Seuraamalla järjestelmällisesti ja objektiivisesti oikeusvaltiotilannetta kaikissa jäsenvaltioissa vahvistamme jäsenvaltioiden ja koko EU:n valmiutta käsitellä oikeusvaltioon liittyviä kysymyksiä. Oikeusvaltiokertomuksen vaikutukset ovat olleet selvästi myönteisiä, ja kertomus ja sen suositukset ovat osoittautuneet yhä tehokkaammiksi konkreettisten uudistusten edistämiseksi jäsenvaltioissa kaikilla sen kattamilla aloilla. Tämä koskee myös niitä laajentumisprosessissa mukana olevia maita, joita jo tarkastellaan oikeusvaltiokertomuksessa, ja niitä, jotka otetaan mukaan myöhemmin. Näin varmistetaan, että liittymiseen mennessä toteutetut uudistukset pidetään voimassa myös sen jälkeen. Tätä työtä voidaan tehostaa ja lujittaa entisestään muun muassa tiivistämällä yhteyttä EU:n varainkäyttöön ja monipuolistamalla raportointijaksoa.

Jos nimitykseni vahvistetaan, aion tehdä tiivistä yhteistyötä talousarviosta, petostentorjunnasta ja julkisesta hallinnosta vastaavan komission jäsenen kanssa, jotta voimme lujittaa yhteyttä taloudellisen tuen ja jäsenvaltioille

oikeusvaltiokertomuksessa annettujen suositusten välillä sekä tukea oikeusvaltiouudistusten toteuttamista varmistamalla, että EU:n rahoitusta voidaan kohdentaa kansallisiin toimenpiteisiin, esimerkiksi korruptiontorjuntaan ja EU:n taloudellisten etujen suojaamiseen.

Kannatan myös kaikilta osin poliittisissa suuntaviivoissa asetettua tavoitetta vahvistaa oikeusvaltiokertomuksen sisämarkkinaulottuvuutta. Oikeusvaltioperiaate ei ole pelkkää teoriaa, vaan sillä on ratkaiseva vaikutus kansalaisten jokapäiväiseen elämään demokratiassa. Sillä on valtava vaikutus myös vaurauteemme. Sen lisäksi, että toimivat oikeusjärjestelmät, korruptiontorjunta ja hallitusjärjestelmän osien keskinäisen valvonnan piiriin kuuluva hyvä lainsäädäntötapa ovat keskeisiä perusoikeuksien ja demokratian suojelun kannalta, niillä on suoraa taloudellista merkitystä, joka vaikuttaa investointeihin, kilpailukykyyn ja työllisyyteen. Siksi on järkevää korostaa enemmän oikeusvaltioon liittyviä kysymyksiä, jotka vaikuttavat sisämarkkinoilla toimiviin yrityksiin.

Oikeusvaltiokertomus on ollut ja tulee olemaan merkityksellinen, koska se on hyvin perusteltu ja kohdennettu. Koska kertomuksen soveltamisala on jo laaja ja sisämarkkinanäkökulmaa vahvistetaan nyt entisestään, olisi tarkasteltava huolellisesti mahdollisia laajennuksia, joilla katettaisiin perusoikeudet tai muut SEU-sopimuksen 2 artiklan mukaiset arvot. Jos nimitykseni vahvistetaan, aion selvittää yhdessä Euroopan parlamentin kanssa, miten voimme edistää perusoikeuksia erityisesti perusoikeuskirjan soveltamista vahvistamalla (ks. vastaus edellä).

Tiivis yhteistyö Euroopan parlamentin ja sen kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan kanssa oikeusvaltion, perusoikeuksien ja demokratian suojelemiseksi ja edistämiseksi on olennaisen tärkeää tämän työn viemiseksi eteenpäin EU:n tasolla. Jos nimitykseni vahvistetaan, olen valmis tutkimaan keinoja vahvistaa yhteistyötämme ja luoda uusia yhteyksiä työn eri osa-alueiden välille. Voisimme esimerkiksi vaihtaa säännöllisesti tietoja EU:n arvoja koskevista raporteista ja aloitteista. Toinen esiin tuotu idea on yhteysryhmä, jossa oikeusvaltion kehityksestä keskusteltaisiin säännöllisesti, myös neuvoston kanssa.

Jos nimitykseni komissaariksi vahvistetaan, aion varmistaa, että kaikkia käytettävissämme olevia välineitä EU:n arvojen vahvistamiseksi ja suojelemiseksi käytetään täysimääräisesti ja johdonmukaisesti synergiaetuja hyödyntäen.

Olen täysin sitoutunut EU:n lainsäädännön vaikuttavaan täytäntöönpanoon ja noudattamisen valvontaan, tarvittaessa myös rikkomusmenettelyjen avulla. EU:n oikeuden ensisijaisuus ja unionin tuomioistuimen tuomioiden noudattaminen ovat EU:n oikeusjärjestyksen perusperiaatteita, joita meidän on kunnioitettava kaikilta osin.

Kannatan myös SEU-sopimuksen 7 artiklan tehokkaampaa soveltamista, ja jos nimitykseni vahvistetaan, jatkan neuvostolle osoitettuja säännöllisiä päivityksiä Unkarin tilanteesta meneillään olevassa SEU-sopimuksen 7 artiklan 1 kohdan mukaisessa menettelyssä niin kauan kuin parlamentin perustellun ehdotuksen taustalla oleviin huolenaiheisiin ei ole löydetty ratkaisua. Neuvoston on varmistettava parlamentin esittämän perustellun ehdotuksen oikeudenmukainen käsittely.

Kuten puheenjohtaja toteaa poliittisissa suuntaviivoissa, oikeusvaltioperiaatteen noudattaminen on EU:n rahastojen kannalta välttämätöntä. Olemme jo ottaneet käyttöön merkittäviä välineitä tämän varmistamiseksi. Ehdollisuusasetuksen myötä meillä on tehokas väline EU:n talousarvion suojaamiseksi oikeusvaltion periaatteiden rikkomiselta jäsenvaltioissa tilanteissa, joissa komissio havaitsee, että oikeusvaltion periaatteiden rikkominen vaikuttaa tai uhkaa vakavasti vaikuttaa unionin talousarvion moitteettomaan varainhoitoon tai unionin taloudellisiin etuihin riittävän suoraan. Elpymis- ja palautumistukiväline ja koheesiopolitiikan horisontaalinen mahdollistava edellytys ovat niin ikään tarjonneet merkittävän kannustimen uudistuksille, joilla vastataan oikeusvaltioon liittyviin haasteisiin useissa jäsenvaltioissa talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson puitteissa tehtävän työn ja myös vuotuisen oikeusvaltiokertomuksen perusteella. Joidenkin jäsenvaltioiden elpymis- ja palautumissuunnitelmiin sisältyy ns. keskeisimpiä välitavoitteita, joiden tarkoituksena on varmistaa unionin taloudellisten etujen tehokas suojaaminen. Osa näistä välitavoitteista liittyy oikeusvaltiouudistuksiin, jotka on toteutettava ennen kuin varoja voidaan siirtää.

Jos nimitykseni vahvistetaan, aion tehdä tiivistä yhteistyötä talousarviosta, petostentorjunnasta ja julkisesta hallinnosta vastaavan komission jäsenen kanssa sen varmistamiseksi, että seuraavaan monivuotiseen rahoituskehikseen sisältyy edelleen vahvoja oikeusvaltioperiaatetta koskevia suojatoimia. Tällaiset suojatoimet perustuvat yleisen ehdollisuusjärjestelmän jatkuvaan soveltamiseen. Lisäksi niissä voidaan hyödyntää kokemuksia NextGenerationEU-välineestä ja elpymis- ja palautumistukivälineestä, jotka ovat osoittaneet, miten EU:n varoilla voidaan edistää oikeusvaltioon liittyviä uudistuksia jäsenvaltioissa, sekä kokemuksia horisontaalisista mahdollistavista edellytyksistä. Tavoitteena olisi luoda tiiviimpi yhteys oikeusvaltiokertomuksen suositusten ja

EU:n talousarviosta myönnettävän rahoitustuen välille ja varmistaa samalla vahvat synergiaedut ja johdonmukaisuus jäsenvaltioiden kanssa talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson puitteissa tehtävän työn kanssa.

Jos nimitykseni komissaariksi vahvistetaan, demokratiamme suojeleminen ja vaaliminen ovat toimikauteni keskeisiä painopisteitä, kuten aiemmissa vastauksissa on jo selitetty. Aion johtaa uuteen eurooppalaiseen Demokratian kilpi-hankkeeseen liittyvää työtä, jotta voimme puuttua niihin vakaviin riskeihin, joita demokratiaan EU:ssa kohdistuu. Pyrin syventämään ulkomaisen tiedonmanipuloinnin ja häirinnän sekä disinformaation torjuntaa, turvaamaan vaalien oikeudenmukaisuuden ja eheyden sekä vahvistamaan hallitusjärjestelmän osien keskinäistä demokraattista valvontaa. Pyrin tukemaan yhteiskunnan selviytymiskyvyn ja valmiuden kehittämistä ja kansalaisten asettamista demokratian ytimeen Euroopan demokratia-toimintasuunnitelman ja demokratian puolustuspaketin pohjalta. Kaikkia näitä toimia toteutan yhteistyössä muiden komissaarien kanssa ja teknologisesta omavaraisuudesta, turvallisuudesta ja demokratiasta vastaavan johtavan varapuheenjohtajan ohjauksessa. Voimme parantaa tilannetietoisuuttamme ja vahvistaa yhteistä kykyämme havaita ja analysoida uhkia ja torjua niitä ennakoivasti. Tämä edellyttää parempaa koordinoitua ja ennaltaehkäisevien toimien tehostamista sekä informaatioympäristössä tarvittavien keskeisten kansalaistaitojen kehittämistä (mm. media- ja lukutaito). Meidän olisi myös pyrittävä edelleen vahvistamaan yhteistyötä Euroopan vaaliyhteistyöverkoston kaltaisten elinten puitteissa ja tuettava sellaisten operatiivisten välineiden ja valmiuksien kehittämisvälineiden laatimista, joilla turvataan vaalien oikeudenmukaisuus ja suojelemaan niiden eheyttä, esimerkiksi vaaleja koskevien parhaiden käytäntöjen EU:n rekisterin avulla. Lisäksi olisi otettava käyttöön toimenpiteitä, joilla tuetaan poliittisten ehdokkaiden ja vaaleilla valittujen edustajien turvallisuutta.

Toimittajilla, riippumattomilla tiedotusvälineillä ja ihmisoikeuksien puolustajilla on demokratioissamme keskeinen tehtävä edistää perusoikeuksien suojelua ja toimia valvojina oikeusvaltioperiaatteen loukkauksia vastaan. Heidän turvallisuutensa ja suojelunsa on keskeinen tavoite työssäni, jos nimitykseni komissaariksi vahvistetaan. Tätä varten aion kiinnittää erityistä huomiota siihen, miten jäsenvaltiot ottavat käyttöön toimittajien turvallisuudesta vuonna 2021 annetun suosituksen sekä toimittajien ja ihmisoikeuksien puolustajien suojelemisesta SLAPP-kanteilta vuonna 2022 annetun suosituksen, ja toteutan tarvittaessa lisätoimia. Aion työskennellä teknologisesta omavaraisuudesta, turvallisuudesta ja demokratiasta vastaavan johtavan varapuheenjohtajan ohjauksessa helpottaakseni eurooppalaisen medianvapaussäädöksen nopeaa ja asianmukaista täytäntöönpanoa. Alkukauden painopisteenä olisi sen varmistaminen, että eurooppalainen mediapalvelulautakunta on kaikilta osin toimintakykyinen. Siinä kiinnitettäisiin erityistä huomiota yleisradioyhtiöitä, toimittajien suojelua ja tiedotusvälineiden toimituksellista riippumattomuutta koskeviin sääntöihin, mukaan lukien suuntaviivat, joilla otetaan käyttöön suoja-toimia hyvämaineisten media-yritysten julkaiseman verkkosisällön mielivaltaista poistamista vastaan.

Mahdollisen SLAPP-kanteiden vastaisen tulevan lainsäädännön osalta ensisijaisena tavoitteenani olisi varmistaa nykyisten välineiden nopea ja huolellinen täytäntöönpano. Näissä välineissä yhdistyvät vahvat lainsäädännölliset takeet toimittajien ja ihmisoikeuksien puolustajien suojelemiseksi SLAPP-kanteilta rajatylittävissä siviilioikeudellisissa menettelyissä ja asiaan liittyvän komission suosituksen mukaiset ei-sitovat toimet, joita sovelletaan kaikentyyppisiin menettelyihin. Näiden välineiden täytäntöönpanoa seurataan tiiviisti myös jatkossa. Tätä olisi hyödynnettävä pohdittaessa, mitä lisätoimia EU:n tasolla voitaisiin toteuttaa toimittajien ja oikeuksien puolustajien suojelemiseksi tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden perustaman SLAPP-kanteita käsittelevien EU:n yhteyspisteiden verkoston kanssa.

Eurooppalainen medianvapaussäädös on ollut merkittävä tekijä pyrittäessä torjumaan yksityisyyteen puuttuvien valvontavälineiden käyttöä. Siihen sisältyy yleinen kieltä, joka koskee yksityisyyteen puuttuvien valvontaohjelmistojen käyttöä mediapalvelujen tarjoajien, myös toimittajien, käyttämissä laitteissa, tiukasti määritellyin poikkeuksin ja tiukoin aineellisin ja menettelyllisin ehdoin. Jos nimitykseni vahvistetaan, varmistan, että tämän säännöksen soveltamista seurataan huolellisesti. Kuten komissio on ilmoittanut Euroopan parlamentille vastauksissaan asiaa koskeviin päätöslauselmiin, jäsenvaltioita on tarkoitus kuulla muuta kuin lainsäädäntöä koskevasta ehdotuksesta, jonka aiheena on yksityisyyteen puuttuvien valvontaohjelmistojen käyttö EU:n kansallisissa viranomaisissa. Asiaa tarkastellaan erityisesti tietosuojan näkökulmasta.

11. Rikosoikeus

Mitkä ovat tärkeimmät painopisteenne rikosoikeuden alalla? Miten aiotte varmistaa, että edellisellä vaalikaudella hyväksytyt säädökset, kuten sähköistä todistusaineistoa koskeva paketti, pannaan täysimittaisesti täytäntöön, ja mikä on teidän roolinne aineellisen rikosoikeuden säädösten johdonmukaisuuden varmistamisessa? Miten aiotte varmistaa, että rikosoikeus pysyy digitaaliteknologian, kuten tekoälyn, kehityksen tasalla, paitsi uusien

teknologioiden käyttämisessä rikosoikeusjärjestelmän tehostamiseksi, myös silloin, kun on tarpeen säätää rangaistavaksi teknologiaa käyttämällä toteutetut erittäin vakavat rikkomiset (esim. tietosuojasääntöjen rikkomiset)?

Mitä toimenpiteitä voidaan toteuttaa, jotta voitaisiin entisestään parantaa jäsenvaltioiden Eurojustin tuella tekemää oikeudellista yhteistyötä ja tehdä rikosoikeusjärjestelmästä tehokkaampi rikollisuuden torjunnassa? Yksi tehtävistänne on vahvistaa eurooppalaista pidätysmääräystä. Vahvistaisitteko sitä ehdottamalla uutta säädöstä vai keskittymällä nykyisen oikeudellisen kehyksen parempaan soveltamiseen?

Mihin konkreettisiin toimiin aiotte ryhtyä EU:n korruptionvastaisen lähestymistavan vahvistamiseksi ja koordinoinnin ja synergioiden tehostamiseksi korruption torjunnasta vastaavien EU:n eri elinten ja jäsenvaltioiden välillä? Aiotteko ehdottaa konkreettista lainsäädäntöä tällä alalla? Miten aiotte tukea EPPOa, jolla on useita sen vaikuttavuutta uhkaavia käytännön haasteita, kuten henkilöstö- ja budjettirajoitteita? Sitoudutteko ehdottamaan EPPO-asetuksen tarkistamista, mukaan lukien EPPO:n toimivallan laajentaminen, ja jos sitoudutte, niin mihin rikoksiin sen toimivaltaa laajennettaisiin?

Jos nimitykseni vahvistetaan, yksi keskeisistä painopisteistäni on varmistaa rikosoikeuden käyttö EU:n tasolla kansalaisten suojelemiseksi tehokkaasti sekä EU:n arvojen ja taloudellisten etujen turvaamiseksi. Haluaisin selvittää Euroopan parlamentin, jäsenvaltioiden, kansallisten viranomaisten ja kansalaisyhteiskunnan näkemyksiä siitä, miten EU:n rikoslainsäädäntöä voitaisiin hyödyntää enemmän rikollisuuden torjunnassa. Tässä yhteydessä olen valmis tukemaan muuttoliike- ja sisäasioista vastaavaa komission jäsentä EU:n sisäisen turvallisuuden strategian valmistelussa. Keskeisiä painopisteitä on muun muassa edistää lainsäätäjien välisen yhteisymmärryksen löytymistä tärkeistä vireillä olevista ehdotuksista, kuten uhrien oikeuksia koskevasta direktiivistä ja korruptiontorjuntaa koskevasta direktiivistä, korkeasta tavoitetasosta luopumatta.

Jos nimitykseni vahvistetaan, aion myös keskittyä nykyisten välineiden tulokselliseen ja johdonmukaiseen täytäntöönpanoon muun muassa parantamalla ohjeistusta ja vuoropuhelua, jos siitä on apua, sekä käynnistämällä rikkomusmenettelyjä, jos se on tarpeen. Tämä olisi osa vuotuista raportointiani täytäntöönpanon edistymisestä ja siihen liittyvistä kysymyksistä. Haluaisin löytää sellaisia uusia käytännön toimia jäsenvaltioiden auttamiseksi täytäntöönpanossa kuin nyt tulossa oleva hajautettu tietotekninen alusta, joka mahdollistaa suojatun ja luotettavan viestinnän oikeusviranomaisten ja/tai palveluntarjoajien välillä. Teknologian avulla toteutetuista erittäin vakavista tietosuojasääntöjen rikkomisista on todettava, että sekä yleisessä tietosuoja-asetuksessa että lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta annetussa direktiivissä asetetaan jäsenvaltioille velvoite säätää kyseisten sääntöjen rikkomisen perusteella määrättävistä tehokkaista, oikeasuhteisista ja varoittavista seuraamuksista. Varmistan, että jäsenvaltiot noudattavat tätä velvoitetta.

Kaksi muuta keskeistä painopistettä olisivat oikeudellisen yhteistyön parantaminen, myös Eurojustin tuella, ja rikosoikeusjärjestelmien parantaminen niin, että ne ovat tehokkaampia rikosten torjunnassa. Kansallisten viranomaisten ja Eurojustin välille olisi luotava suojatut viestintäkanavat, ja aionkin tarkastella huolellisesti meneillään olevan arvioinnin tuloksia selvittääkseni, auttaisivatko muutokset Eurojust-asetukseen hyödyntämään sen potentiaalia. Voisimme myös pohtia, olisiko mahdollista laajentaa Eurojustin valtuuksia tallettaa kansainvälisiin rikoksiin liittyviä todisteita, niin että ne kattaisivat myös muita rikollisuuden aloja, esimerkiksi järjestäytyneen rikollisuuden. Aion myös pohtia, olisiko pysyvien yhteisten tutkintaryhmien käyttö mahdollista virallista. Tätä on jo testattu Ukrainaan kohdistuneen hyökkäysrikoksen syytteenpanoon liittyvää kansainvälistä keskusta varten. Aion myös tutkia yhdessä muuttoliike- ja sisäasioista vastaavan komission jäsenen kanssa, miten voidaan parhaiten varmistaa, että Eurojust ja Europol voivat hyödyntää kaikkia tiiviin yhteistyön tarjoamia mahdollisuuksia.

Eurooppalainen pidätysmääräys on yksi EU:n menestyksekkäimmistä rikosoikeudellisista välineistä, ja sen asema on tärkeää turvata myös olosuhteiden muuttuessa. Unionin tuomioistuin on käsitellyt eurooppalaista pidätysmääräystä tähän mennessä yli 85 tuomiossa, minkä vuoksi oikeusalan toimijoiden on vaikea pysyä oikeuskäytännön suhteen ajan tasalla. Haasteita liittyy myös vuorovaikutukseen eurooppalaisen pidätysmääräyksen ja muiden puitepäätösten, kuten vapausrangaistusten tunnustamista ja niiden täytäntöönpanoa muissa jäsenvaltioissa koskevien puitepäätösten, välillä. Aion pohtia keinoja parantaa eurooppalaisen pidätysmääräyksen toimivuutta entisestään.

Digitalisaatio ja tekoälyteknologian käyttö ovat tärkeitä keinoja lisätä tehokkuutta rikosoikeuden alalla, ja ne virtaviivaistavat ja helpottavat menettelyjä myös oikeudellisen yhteistyön alalla. Digitaaliteknologian käyttö voi keventää tuomareille liitännäistehtävistä aiheutuvaa kuormitusta, niin että heille jää enemmän aikaa keskittyä ydintehtäviinsä. Digitalisaatiopakettien täytäntöönpano tulevana vuosina on merkittävä tehtävä. Digitaaliteknologian käyttöä oikeusalalla koskevan tulevan strategian yhteydessä tarkoituksenani on tutkia, miten jäsenvaltioita voitaisiin tukea tekoälyn ja muiden tietoteknisten välineiden käytössä oikeusalalla.

Oikeudellinen yhteistyö on kehittynyt voimakkaasti viime vuosina, ja tätä työtä on jatkettava. Lisäksi EU:n rikosoikeusjärjestelmään kohdistuu haasteita, jotka edellyttäisivät unionin rajojen ylittämistä. Jos nimitykseni vahvistetaan, pyrin edelleen tiivistämään yhteistyötä kolmansien maiden kanssa, jotta voimme helpottaa oikeudellista yhteistyötä ihmiskaupan, ihmisten salakuljetuksen ja huumekaupan kaltaisten vakavien rikosten torjunnassa.

Korruptio heikentää sekä julkisen politiikan vaikuttavuutta että kansalaisten luottamusta valtioon ja julkisiin instituutioihin. Poliittisissa suuntaviivoissa korostetaan erityisesti sitä, miten EU:n ja kansallisten viranomaisten olisi toimittava yhdessä korruption torjumiseksi. Jos nimitykseni vahvistetaan, korruptiontorjuntadirektiivistä käytävien neuvottelujen loppuun saattaminen olisi ensimmäinen merkittävä askel tähän suuntaan. Aion laatia ensimmäisen EU:n korruptiontorjuntastrategian, jonka pohjana on erityisesti Euroopan parlamentin ja jäsenvaltioiden kanssa saavutettu yhteisymmärrys ja niiden laaja kuuleminen. Komission vuonna 2023 perustaman EU:n korruptiontorjuntaverkoston työ voi muodostaa tähän vankan perustan. Se tarjoaisi korruptiontorjuntatyöhön selkeän EU:n toimintatavan, jossa keskeisenä tekijänä olisi tiiviimpi yhteistyö EU:n ja jäsenvaltioiden välillä sekä jäsenvaltioiden kesken.

Jos nimitykseni vahvistetaan, aion yleisemmällä tasolla tutkia yhdessä talousarviosta, petostentorjunnasta ja julkisesta hallinnosta vastaavan komission jäsenen kanssa uusia mahdollisuuksia kohdentaa EU:n rahoitusta korruptiontorjuntaan ja erityisesti korruption ennaltaehkäisyyn.

EPPOn osalta aion poliittisten suuntaviivojen ja toimeksiantokirjeeni mukaisesti käynnistää pohdinnan siitä, olisiko EPPOLle myönnettävä uusia valtuuksia tarkastella rajatylittävään vakavaan rikollisuuteen liittyviä näkökohtia. Tätä varten pyrin nopeuttamaan meneillään olevaa EPPO-asetuksen arviointia. Budjettivallan käyttäjä on viime vuosina vahvistanut huomattavasti EPPOn henkilöstöä ja talousarviota. Pyrin varmistamaan, että komissio tukee edelleen EPPOa, jotta se voi onnistuneesti hoitaa tärkeän tehtävänsä, ja teen tätä varten tiivistä yhteistyötä talousarviosta, petostentorjunnasta ja julkisesta hallinnosta vastaavan komission jäsenen kanssa.

Budjettivaliokunnan kysymys

12. Toimeksiantokirjeessänne puheenjohtaja antaa teille tehtäväksi luoda tiiviimpi yhteys oikeusvaltiokertomuksessa esitettyjen suositusten ja unionin talousarviosta myönnettävän rahoitustuen välille. Hän vaatii myös, että tulevaan pitkän aikavälin talousarvioon sisällytetään vahvat oikeusvaltiotakeet. Nämä seikat huomioon ottaen ja koska teidän tehtävänänne on varmistaa, että oikeusvaltioperiaatteen noudattaminen on edelleen edellytys EU:n varojen saamiseksi, mihin konkreettisiin toimenpiteisiin aiotte ryhtyä sen varmistamiseksi, että EU:n talousarvioon vaikuttavia oikeusvaltiokertomuksen suosituksia seurataan tiukasti ja oikea-aikaisesti? Mitä työjärjestelyjä aiotte ottaa käyttöön tehdäkseen yhteistyötä talousarviosta, petostentorjunnasta ja julkisesta hallinnosta vastaavan komission jäsenen kanssa, ja aiotteko antaa parlamentille tietoja meneillään olevista arvioinneista, jotka käsittelevät koheesiopolitiikan mahdollistavia edellytyksiä?

Oikeusvaltioperiaatteen kunnioittaminen on ja tulee myös jatkossa olemaan edellytys EU:n rahoituksen myöntämiselle. Ehdollisuusasetus ja perusoikeuskirjaa koskeva horisontaalinen mahdollistava edellytys ovat olleet osoitus erittäin myönteisestä kehityksestä nykyisessä monivuotisessa rahoituskehityksessä. Esitän vastauksessani kysymykseen 10, miten tätä työtä on kehitettävä edelleen poliittisissa suuntaviivoissa esitettyä lähestymistapaa noudattaen.

Jos nimitykseni komissaariksi vahvistetaan, aion tehdä tiivistä yhteistyötä talousarviosta, petostentorjunnasta ja julkisesta hallinnosta vastaavan komission jäsenen kanssa sen varmistamiseksi, että seuraavaan monivuotiseen rahoituskehitykseen sisältyy edelleen vahvoja oikeusvaltioperiaatetta koskevia suojatoimia. Tällaisten suojatoimien pohjana on kaikkiin rahastoihin sovellettavan yleisen ehdollisuusjärjestelmän jatkuva soveltaminen poliittisten suuntaviivojen mukaisesti sen käytöstä tähän mennessä saatuja kokemuksia hyödyntäen.

Meillä on käytössämme kattava välineistö, ja vaikka kullakin siihen sisältyvällä välineellä on omat sääntönsä ja perustelunsa, niiden on myös toimittava hyvin yhdessä. Näiden välineiden ja niihin liittyvien toimien keskinäisen johdonmukaisuuden varmistaminen on tärkeä näkökohta, ja aionkin tehdä yhteistyötä muiden komission jäsenten kanssa selvittääkseni mahdollisuuksia virtaviivaistaa niiden soveltamista, jotta ne toimisivat tehokkaammin. Oikeusvaltiokertomus ja sen yhteydessä esitettävät suositukset ovat tärkeä lähde oikeusvaltioperiaatteeseen liittyvien kysymysten seurannassa jäsenvaltioissa ja keskeinen tekijä ehdollisuusasetuksen mukaisesti tehtävissä arvioinneissa. Ehdollisuusasetuksen soveltamisalaan kuuluvat tapaukset, myös oikeusvaltiokertomuksesta juontuvat, edellyttävät kuitenkin unionin tuomioistuimen vahvistamien oikeudellisten vaatimusten mukaisesti näyttöön perustuvaa arviointia siitä, onko yhteys EU:n talousarvioon todettavissa.

Koheesiopolitiikan mahdollistavien edellytysten jatkuvasta arvioinnista on todettava, että komissio arvioi ja aikoo jatkossakin arvioida tiiviisti tarvittavien vaatimusten täyttymistä ennen päätösten tekemistä. Sen on tältä osin suojeltava sisäiselle päätöksentekoprosessilleen tarvittavaa tilaa. Komissio on myös tietoinen velvollisuudestaan tehdä vilpittömästi yhteistyötä asianomaisen jäsenvaltion kanssa, koska horisontaalisten mahdollistavien edellytysten täyttymisen seuranta perustuu jatkuvaan vuoropuheluun ja yhteydenpitoon komission ja asianomaisen jäsenvaltion välillä EU:n talousarviosta käytävien keskustelujen poliittinen arkaluonteisuus huomioon ottaen. Jos nimitykseni vahvistetaan, olen näissä puitteissa valmis työskentelemään kanssanne suoran tiedonkulun varmistamiseksi parhaalla mahdollisella tavalla.

Talousarvion valvontavaliokunnan kysymys

13. Toimeksiantokirjeessänne puheenjohtaja antaa Teille tehtäväksi kehittää EU:n lähestymistapa korruption torjuntaan ja tehdä yhteistyötä talousarviosta, petostentorjunnasta ja julkisesta hallinnosta vastaavan komission jäsenen kanssa sen varmistamiseksi, että EU:n rahoitusta voidaan myöntää kansallisiin korruptiontorjuntatoimenpiteisiin.

Voitteko kuvata tarkemmin, miten aiotte tehdä yhteistyötä talousarviosta vastaavan komission jäsenen kanssa niiden konkreettisten toimenpiteiden osalta, joita aiotte toteuttaa, ja voitteko myös selittää, miksi jäsenvaltiot tarvitsisivat EU:lta enemmän varoja torjuakseen korruptiota? Eikö olisi parempi parantaa EPPOn valmiuksia ja tukea jäsenvaltioita muilla tavoin?

Miten aiotte sisällyttää sisämarkkinoiden suojelun unionin oikeusvaltiotoimintakehykseen? Mitä muutoksia komissio aikoo toteuttaa nopeuttaakseen rikkomusmenettelyjä sellaisia jäsenvaltioita vastaan, jotka ovat laiminlyöneet sisämarkkinoiden suojelun?

Tavoitteenamme on myös jatkossa oltava kaikenlaisen korruption kitkeminen kaikilla tasoilla, kaikissa EU-maissa ja toimielimissä ja jopa EU:n ulkopuolella.

Jos nimitykseni komissaariksi vahvistetaan, aion yhdessä talousarviosta, petostentorjunnasta ja julkisesta hallinnosta vastaavan komission jäsenen kanssa tutkia uusia keinoja kohdentaa EU:n rahoitusta kansallisiin toimenpiteisiin korruption torjumiseksi ja EU:n taloudellisten etujen suojaamiseksi. Pidän tätä hyvänä esimerkkinä siitä, miten komissio ja jäsenvaltiot voivat tehdä tiivistä yhteistyötä kummallekin osapuolelle merkityksellisissä asioissa: komissio auttaa antamalla neuvoja, kokoamalla yhteen hyviä käytäntöjä ja tarjoamalla rahoitusta ennaltaehkäisevien toimenpiteiden tukemiseen ja teknisen avun käyttöönottoon. Tätä varten on myös hyödynnettävä niitä kokemuksia, joita on saatu elpymis- ja palautumistukivälineestä ja koheesiopolitiikan horisontaalisen mahdollistavan edellytyksen soveltamisesta. Ne ovat tarjonneet merkittäviä kannustimia uudistuksille ja investoinneille oikeusvaltioon liittyviin haasteisiin vastaamiseksi, korruptiontorjunta mukaan luettuna. Tämä on osa EU:n tasolla tehtävää laajempaa työtä oikeusvaltioperiaatetta ja korruptiontorjuntaa koskevan lähestymistavan vahvistamiseksi, ja se täydentää läheisemmän yhteyden luomista taloudellisen tuen ja oikeusvaltiokertomuksen suositusten välille. Komissio tukee samanaikaisesti edelleen EPPOa sen tärkeän tehtävän suorittamisessa.

Kuten vastauksessani kysymykseen 10 totean, poliittisissa suuntaviivoissa esitetään, miten oikeusvaltiokertomusta voitaisiin kehittää edelleen. Oikeusvaltioperiaatteen kunnioittaminen ja erityisesti riippumattomat, laadukkaat ja tehokkaat oikeusjärjestelmät, oikeusvarmuus ja yhdenvertaisuus lain edessä, korruptiontorjunta ja hyvä lainsäädäntötapa ovat kaikki tarkastelun kohteena oikeusvaltiokertomuksen mukaisessa arvioinnissa kussakin jäsenvaltiossa. Ne ovat myös keskeisiä tekijöitä investointeja, kasvua, työllisyyttä ja innovointia edistävän liiketoimintaympäristön luomisessa ja sitä kautta sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan edellytyksiä. Jos nimitykseni vahvistetaan, aion edelleen lujittaa ja syventää kertomuksessa esitettyä analyysiä ja varmistaa, että sisämarkkinaulottuvuutta vahvistetaan, jotta voidaan tarkastella sellaisia oikeusvaltioon liittyviä kysymyksiä, jotka vaikuttavat rajojen yli toimiviin yrityksiin, erityisesti pk-yrityksiin.

Kannatan kaikkien komission käytettävissä olevien välineiden käyttöä sisämarkkinoiden ja oikeusvaltioperiaatteen haasteisiin vastaamiseksi kaikissa jäsenvaltioissa. Tähän sisältyy rikkomusmenettelyjen käyttö tapauksissa, joissa sisämarkkinasääntöjen rikkomisen taustalla on esimerkiksi valtion perusteettomia toimia tai hallintokäytäntöjä, jotka aiheuttavat vahinkoa muista jäsenvaltioista peräisin oleville yrityksille. Komission valvontatoimien lisäksi yritykset voivat kääntyä suoraan kansallisten tuomioistuinten puoleen etujensa suojelemiseksi. Jos yrityksille on aiheutunut vahinkoa EU:n lainsäädännön rikkomisen seurauksena, ne voivat myös hakea korvausta kansallisilta tuomioistuimilta valtion vastuuta koskevan periaatteen mukaisesti. Jos kansallisten tuomioistuinten on tätä varten tulkittava unionin oikeutta, niillä on mahdollisuus ja viimeisenä oikeusasteena toimivilla tuomioistuimilla myös velvollisuus esittää Euroopan unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyyntöjä Euroopan unionin toiminnasta

tehdyn sopimuksen 267 artiklan mukaisessa ennakoratkaisumenettelyssä. Aion tukea taloudellisesta hyvinvoinnista ja teollisuusstrategiasta vastaavaa johtavaa varapuheenjohtajaa hänen tärkeässä työssään sisämarkkinoiden syventämiseksi ja lujittamiseksi.

Kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan kysymys

14. Tiedotusvälineiden vapaus ja moniarvoisuus ovat olennainen osa demokratiaa. On kuitenkin tärkeää muistaa, että eurooppalaisen medianvapaussäädöksen oikeusperustan vuoksi sen tavoitteena on ennen kaikkea luoda hyvin toimivat mediapalvelujen sisämarkkinat ja että se on vahvasti kytköksissä audiovisuaalisia mediapalveluja koskevaan direktiiviin. Lisäksi siinä käsitellään mediapalvelun tarjoajien sisältöä erittäin suurilla verkkoalustoilla ja se sisältää useita säännöksiä, jotka liittyvät mediamarkkinoiden keskittymien arviointiin, taloudellisten resurssien avoimeen ja oikeudenmukaiseen jakamiseen, toimitukselliseen riippumattomuuteen, julkisen palvelun medioiden riippumattomaan toimintaan ja toimittajien suojeluun. Nämä seikat huomioon ottaen miten aiotte varmistaa, että eurooppalaisen medianvapaussäädöksen täytäntöönpano pidetään tiiviisti kytköksissä audiovisuaalisia mediapalveluja koskevaan direktiiviin ja digipalvelusäädökseen ja että sitä käsitellään tiedotusvälinepolitiikan näkökulmasta?

Eurooppalainen medianvapaussäädös on olennainen osa EU:n mediapolitiikkaa, joka perustuu audiovisuaalisia mediapalveluja koskevassa direktiivissä vahvistettuun pitkäaikaiseen kehykseen. Nämä kaksi välinettä liittyvät läheisesti toisiinsa ja täydentävät toisiaan.

Yhdessä ne sisältävät kattavat säännöt, joilla edistetään media-alan sisämarkkinoita ja annetaan media-alan yrityksille mahdollisuus toimia vapaasti yli rajojen ja kuluttajille mahdollisuus saada käyttöönsä monipuolista mediasisältöä. Eurooppalaisessa medianvapaussäädöksessä otetaan huomioon media-alan ainutlaatuinen asema demokratioissamme ja kulttuurissamme. Sillä täydennetään digipalvelusäädökseen perustuvia verkkoalustoja koskevia sääntöjä vahvistamalla hyvämaineisten tiedotusvälineiden asemaa sisällön moderointikäytännöissä erittäin suurilla verkkoalustoilla. Eurooppalaisen mediapalvelusäädöksen kulmakivi on uusi eurooppalainen mediapalvelulautakunta, jolla saatetaan ajan tasalle nykyinen audiovisuaalisten mediapalvelujen eurooppalaisten sääntelyviranomaisten verkosto (ERGA) ja tehostetaan sääntelyviranomaisten välistä yhteistyötä.

Jos nimitykseni vahvistetaan, pyrin varmistamaan eurooppalaisen medianvapaussäädöksen nopean ja asianmukaisen täytäntöönpanon yhdessä teknologisesti omavaraisuudesta, turvallisuudesta ja demokratiasta vastaavan johtavan varapuheenjohtajan kanssa. Tässä yhteydessä ensisijaisena tavoitteenamme on uuden mediapalvelulautakunnan ja sen sihteeristön perustaminen. Lautakunta jatkaa ERGAN työtä varmistaakseen audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin johdonmukaisen täytäntöönpanon muun muassa yleisen edun mukaisen sisällön näkyvyyden suhteen, mikä on tiedotusvälineiden kestävyys kannalta ratkaisevan tärkeää. Aiomme myös varmistaa, että eurooppalaisen medianvapaussäädöksen säännöt mediasisällön löydettävyydestä verkkoon liitetystä televisiossa ja yleisömittauksista pannaan nopeasti täytäntöön.

Varmistamme, että täytäntöönpano pääsee hyvin vauhtiin ennen hakemusten jättämisen määräaikaa, joka on elokuussa 2025. Näiden välineiden täytäntöönpano on myös yleisellä tasolla ensisijainen tavoite. Uuden toimikauden alussa aiomme myös valmistella eurooppalaisen medianvapaussäädöksen 18 artiklaa koskevia ohjeita hyvämaineisen mediasisällön suojoituksesta. Tarkoituksena on estää erittäin suurten verkkoalustojen harjoittama sisällön mielivaltaisen poistaminen ja suojella paremmin laillisen toimituksellisen sisällön saatavuutta verkossa.

Jos nimitykseni vahvistetaan, varmistan myös, että oikeusvaltiokertomuksen analyysi kattaa edelleen kaikki eurooppalaisen medianvapaussäädöksen soveltamisalaan kuuluvat asiat, kuten mediamarkkinoiden keskittymät, valtion mainonnan sekä toimittajien suojelun ja turvallisuuden, jotka vaikuttavat media-alan sisämarkkinoiden toimintaan.

Perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnan kysymys

15. Minkälaisena näette roolinne suhteessa parhaillaan käsiteltävänä olevaan komission ehdotusluonnokseen Euroopan tason poliittisten puolueiden ja Euroopan tason poliittisten säätiöiden perussäännöstä ja rahoituksesta annetun asetuksen (EU, Euratom) N:o 1141/2014 muuttamisesta? Miten puolustatte komission päätöstä valita uudelleenlaadintamuoto edellä mainittua ehdotusta varten parlamentin lainsäädäntöoikeuksien kannalta? Mitä erityisiä toimia ensisijaisesti toteuttaisitte auttaaksenne lainsäätäjiä ratkaisemaan neuvottelujen nykyisen umpikujan, joka liittyy erityisesti kolmansien maiden jäsenpuolueiden osallistumiseen? Miten voimme käyttää

uudelleenlaadintaa antaaksemme Euroopan tason poliittisille puolueille mahdollisuuden helpottaa laajentumismaiden poliittisten puolueiden poliittista integroitumista? Mitä suojatoimia ja suuntaviivoja olisi mielestänne otettava käyttöön prosessin eheyden ja avoimuuden varmistamiseksi?

Miten aiotte poliittisten puolueiden osallistumisen lisäksi vahvistaa muita välineitä, joilla kansalaiset voivat osallistua EU:n päätöksentekoon?

Lissabonin sopimuksen 6 artiklan 2 kohdassa EU velvoitetaan oikeudellisesti liittymään Euroopan ihmisoikeussopimukseen. Miten varmistatte liittymisprosessin tulevaisuudessa? Onko komissio harkinnut keinoja edistää Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomioiden täytäntöönpanoa EU:n jäsenvaltioissa?

Voisitko kertoa näkemyksenne keinoista petosten välttämiseksi ja rahoituksen avoimuuden parantamiseksi edunvalvojien osalta – erityisesti ulkomaisen sekaantumisen näkökulmasta tarkasteltuna?

Jos nimitykseni vahvistetaan, aion tukea parhaani mukaan prosessia, jossa on tavoitteena saavuttaa yhteisymmärrys Euroopan tason poliittisten puolueiden ja Euroopan tason poliittisten säätiöiden perussäännöstä ja rahoituksesta annetun asetuksen 1141/2014 muutosehdotuksesta. Toimeksiantokirjeeni mukaisesti pyrin rakentamaan uudelleen yhteyksiä parlamentin ja neuvoston välille tunnustaen parlamentin arvokkaan asiantuntemuksen siinä, miten Euroopan tason poliittiset puolueet ja säätiöt todellisuudessa toimivat, ja kuunnellen samalla neuvoston perusteltuja turvallisuushuolenaiheita. Yksikköni tukisivat lainsäätäjiä, jotta ne voisivat hyödyntää parhaalla mahdollisella tavalla kokemuksiamme tämänvuotisista Euroopan parlamentin vaaleista, myös vaaleja koskevan komission tulevan kertomuksen päätelmiä, sekä geopolitiittista kehitystä ja uuden komission työtä parhaiden etenemistapojen löytämiseksi. Suhtaudun tältä osin myönteisesti Euroopan parlamentin päätökseen jatkaa asian käsittelyä ja siihen, että parlamentti on epävirallisesti lähestynyt EU:n neuvoston puheenjohtajavaltioita selvittääkseen mahdollisuuksia käynnistää uudelleen neuvotteluprosessi ja päästä asiassa yhteisymmärrykseen.

Uudelleenlaadintamenettelyn käyttö on hyvin tekninen kysymys, jossa ei ole kyse niinkään politiikasta kuin lainsäädäntömenettelyn tehokkuudesta. Säädösten uudelleenlaatimistekniikan järjestelmällisestä käytöstä tehdyn toimielinten välisen sopimuksen mukaan kyseessä on lainlaadintatekniikka, jota käytetään aiemmin muutetun säädöksen korvaamisessa tekstin konsolidoimiseksi ja yksinkertaistamiseksi. Juuri tästä on kyse asetuksen 1141/2014 viimeisimmässä tarkistuksessa: kahden edellisen (vuosina 2018 ja 2019 tehdyn) tarkistuksen jälkeen kävi tarpeelliseksi päivittää kieliasua, vanhentuneita viittauksia ja säännöksiä, eivätkä pelkät kohdennetut sisältömuutokset enää riittäneet, vaan koko asetus on laadittava uudelleen.

Arviointikertomuksissa, jollaisen sekä parlamentti että komissio laativat asetuksen tarkistuslauseketta soveltaen, päädyttiin keskenään hyvin yhteneviin päätelmiin, minkä vuoksi komission esittämät ehdotukset olivat hyvin samankaltaisia parlamentin pyyntöjen kanssa.

Yhteisymmärryksen saavuttaminen tästä ehdotuksesta auttaisi antamaan Euroopan tason poliittisille puolueille ja säätiöille parhaat välineet edistää laajentumismaiden puolueiden poliittista yhdentymistä mahdollisimman läpinäkyvästi, jotta voidaan tukea prosessin eheyttä ja läpinäkyvyyttä erityisesti laajentumismaissa. Euroopan tason poliittiset puolueet ovat todellisen eurooppalaisen poliittisen kulttuurin kukoistuskeskittymiä, ja pidän niitä parhaana paikkana laajentumisprosessin käynnistämiseen ja toteuttamiseen. Euroopan tason poliittisten puolueiden ja säätiöiden hallinnointi takaa, että prosessi toteutetaan mahdollisimman legitimiällä tavalla.

Odotan innolla pääseväni välittömästi tekemään työtä kaikkien osapuolten kanssa, jos nimitykseni vahvistetaan, ja kuuntelen parlamentin näkemyksiä siitä, miten saada aikaan oikeanlaista synergiaa, uudistaa neuvotteluprosessia ja viedä se onnistuneesti päätökseen.

Puheenjohtaja on korostanut kansalaisten osallistumisen merkitystä demokratiallemme. Jos nimitykseni vahvistetaan, autan osaltani edistämään osallistavaa ja keskustelevaa demokratiaa, joka täydentää ja lujittaa edustuksellista demokratiaa. Kansalaisten demokraattinen osallistuminen on demokraattisissa yhteiskunnissamme olennaisen tärkeää. Sitä on tuettava ja pyrittävä saavuttamaan myös laajempi yleisö. Tämä edellyttää, että kansalaiset otetaan paremmin mukaan komission päätöksentekoprosessiin hyödyntämällä sidosryhmien osallistumista, joka on paremman sääntelyn järjestelmämme ytimessä. Voimme tehdä enemmän kansalaisten osallistamisvälineistön näkyvyyden ja käyttönoton parantamiseksi: näitä välineitä ovat julkiset verkkokuulemiset ja -palautemahdollisuudet ("Kerro mielipiteesi" -sivusto), eurooppalainen kansalaisaloite ja erikseen määritetyille politiikanaloille suunnattavien eurooppalaisten kansalaispaneelien uusi sukupolvi. Muiden komissaarien tavoin järjestän luonnollisesti ensimmäisen politiikkavuoropuhelun nuorten kanssa toimikauden 100 ensimmäisen päivän aikana ja sen jälkeen vuosittain.

Viime vuonna osana demokratian puolustuspakettia annettu suositus kansalaisten ja kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden vaikuttavan osallistumisen edistämiseksi julkisen päätöksenteon prosesseissa perustuu Euroopan tulevaisuutta käsittelevästä konferenssista saatuihin kokemuksiin. Suosituksessa tuetaan kansalaisten osallistumista koskevia parhaita käytäntöjä ja kannustetaan jäsenvaltioita tarjoamaan kansalaisille enemmän mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa julkisiin päätöksentekoprosesseihin. Meidän olisi toteutettava tämän suosituksen pohjalta jatkotoimia jäsenvaltioiden kanssa kannustamalla niitä jakamaan kokemuksia ja parhaita käytäntöjä keskenään ja tehtävä yhteistyötä alue- tai paikallisviranomaisten, kansalaisyhteiskunnan järjestöjen ja kattojärjestöjen edustajien kanssa EU:n ja jäsenvaltioiden tasolla. Aion myös tukea toimia, joilla edistetään kansalaiskasvatuksen eurooppalaista ulottuvuutta.

Esitän ajatuksiani Euroopan ihmisoikeussopimuksesta lähemmin vastauksessani kysymykseen 9. Olen täysin sitoutunut edistämään ihmisoikeussopimuksesta johtuvien velvoitteiden noudattamista. EU:n lainsäädännön soveltamisalaan kuuluvissa asioissa komissiolla on käytettävissään laaja valikoima välineitä, joiden avulla se voi seurata ja valvoa perusoikeuksien kunnioittamista jäsenvaltioissa ja kannustaa niitä siihen. Samalla on tärkeää tunnustaa, että laajempi vastuu Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomioiden noudattamisen varmistamisesta on Euroopan neuvoston ministerikomitealla.

Jos nimitykseni vahvistetaan, aion työskennellä aktiivisesti lainsäätäjien kanssa kolmansien maiden puolesta harjoitettavaa edunvalvontaa koskevan direktiiviehdotuksen hyväksymiseksi. On olennaisen tärkeää ottaa käyttöön yhteiset avoimuutta ja vastuuvollisuutta koskevat normit sisämarkkinoilla ja antaa EU:lle avoimuusvälineet, joiden avulla voimme puolustaa demokratiaa, pysyä avoimena yhteiskuntana ja suojella perusoikeuksia, erityisesti sananvapautta ja tiedonsaannin vapautta. Sen lisäksi, että näin korostetaan avoimuuden arvoa itsessään, tämä lisäisi luottamusta demokraattisiin instituutioihin ja parantaisi tietämystä kolmansien maiden puolesta harjoitettavan edunvalvonnan laajuudesta ja suuntauksista ja sen taustalla olevista toimijoista.

Jos nimitykseni vahvistetaan, aion myös valvoa työtä vaalien oikeudenmukaisuuden ja eheyden säilyttämiseksi yleisemmin sekä toteuttaa jatkotoimia osallistavista ja kestävästä vaaleista annetun suosituksen johdosta. Suosituksessa käsiteltiin kolmansien maiden poliittisille puolueille antamaa rahoitusta. Jatkotoimia edellyttää myös komission tuleva kertomus vuoden 2024 Euroopan parlamentin vaaleista.

Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan kysymys

16. Uudessa komissiossa tasa-arvoasiat erotettiin oikeusasioden, demokratian ja perusoikeuksien alasta. Tasa-arvo on kuitenkin edelleen tärkeää oikeusasioissa, erityisesti edellisen komission aikana tehtyjen lainsäädäntöehdotusten osalta, jotka liittyvät esimerkiksi naisiin kohdistuvaan väkivaltaan ja lähisuhdeväkivaltaan tai uhrien oikeuksiin. Miten aiotte priorisoida tasa-arvoasioita koskevat menettelyt varmistaaksenne sujuvan yhteistyön uuden tasa-arvoasioista vastaavan komission jäsenen kanssa samalla kun seuraatte näiden säädösten saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä ja uutta kehitystä niitä koskevilla politiikan aloilla? Sitoudutteko antamaan ehdotuksen sukupuoleen perustuvan väkivallan sisällyttämisestä SEUT-sopimuksen 83 artiklan 1 kohdassa lueteltujen EU-rikosten luetteloon?

Tasa-arvo, oikeussuoja, perusoikeudet, oikeusvaltioperiaate ja demokratia liittyvät läheisesti toisiinsa osana laajempaa pyrkimystä puolustaa EU:n arvoja. Toimikautensa päättävässä komissiossa edeltäjäni, komissaari Didier Reynders vastasi oikeuslaitoksen vastuualueista, kun taas komissaari Helena Dalli vastasi tasa-arvoasioista. Uudessa komissiossa asiat on järjestetty samalla tavalla: jos nimitykseni komissaariksi vahvistetaan, huolehdin tiiviissä yhteistyössä tasa-arvoasioista vastaavan komission jäsenen kanssa siitä, että tasa-arvonäkökulma sisällytetään kaikkiin vastuualueeseeni kuuluviin politiikkoihin.

Aion esimerkiksi edistää aktiivisesti osallistumista demokratiaan. Aion hyödyntää erityisesti vaalien jälkeen laadittavaa raporttia, jossa tarkastellaan eri ryhmien, kuten naisten, vähemmistöjen ja marginalisoituneiden ryhmien, osallistumista vaaleihin. Tämä on myös osa eurooppalaista Demokratian kilpi -hanketta, jonka tarkoituksena on käsitellä demokratiaa vakavimmin uhkaavia riskejä EU:ssa ja kiinnittää huomiota erityisiin riskiryhmiin. Monissa toimissa, joita aion toteuttaa, on otettava huomioon erityisesti tasa-arvoulottuvuus, esimerkiksi poliittisten ehdokkaiden ja vaaleilla valittujen edustajien turvallisuuden osalta. Rikosoikeuden alalla aion edistää uhrien oikeuksia koskevan direktiivin päivittämistä. Sen avulla voidaan vahvistaa suojelua, josta säädetään naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan torjumisesta annetussa direktiivissä. Aion myös tutkia, miten tasa-arvo voitaisiin ottaa huomioon muilla aloilla, kuten kuluttajapolitiikassa, missä sukupuolittomuus liittyy esimerkiksi kulutustottumuksiin. Jos nimitykseni vahvistetaan, aion tehdä tiivistä yhteistyötä neuvoston ja Euroopan parlamentin kanssa sen varmistamiseksi, että neuvoston päätös vihapuheen ja

viharikosten sisällyttämisestä EU-rikosten luetteloon hyväksytään. Tältä pohjalta EU voisi antaa lisää lainsäädäntöä ja siten taata kaikkien tällaisten rikosten uhrien johdonmukaisen suojelun kaikkialla EU:ssa.

Mitä tulee mahdolliseen ehdotukseen sukupuoleen perustuvan väkivallan sisällyttämisestä EU-rikosten luetteloon SEUT-sopimuksen 83 artiklan 1 kohdan nojalla, jo määritelty naisten ja tyttöjen seksuaalista hyväksikäyttöä koskeva EU-rikos tarjoaa riittävän oikeusperustan raiskauksen kriminalisoinnille suostumuksen puuttumisen perusteella. Uudet lisäykset EU-rikosten luetteloon, kuten vihapuhetta ja viharikoksia koskeva ehdotus, edellyttäisivät neuvoston yksimielisyyttä.